

Eindmeting project Eigen Kracht

Resultaten 2014

Wendy Buysse

Annelies van der Horst, Willemijn Roorda

RAPPORT

Eindmeting project Eigen Kracht

Resultaten 2014

Wendy Buysse
Annelies van der Horst, Willemijn Roorda

Met medewerking van:
Noëmi Hartvelt

Amsterdam, 22 juni 2015

Inhoud

Samenvatting		4
1	Eigen Kracht: start en toekomst	7
1.1	Aanleiding project Eigen Kracht	7
1.2	Project Eigen Kracht	8
1.3	Doel en onderzoeksvragen	9
1.4	Onderzoeksmethode	9
2	Resultaten enquête G18	11
2.1	Uitvoering project Eigen Kracht	11
2.2	Doelgroep Eigen Kracht	13
2.3	Werven en bereiken van de doelgroep	14
2.4	Bereik en deelname activiteiten Eigen kracht	15
2.5	Bemiddeling van vrouwen naar betaald werk, eigen bedrijf en/of opleiding	16
2.6	Toekomst Eigen Kracht	18
2.7	Opmerkingen uit de praktijk	20
3	G4	21
3.1	Stand van zaken 2014 en de toekomst van Eigen Kracht	21
3.2	Doelgroep en bereik	23
3.3	Succesfactoren en knelpunten	24
4	Deelnemers Eigen Kracht	27
4.1	Bereikte doelgroep	27
4.2	Werving en motivatie	30
4.3	De Eigen Krachtactiviteiten	31
4.4	Resultaten, waardering en behoefte	32
5	Conclusies	36
5.1	Bereik van doelgroep laagopgeleide vrouwen zonder werk en uitkering	36
5.2	Uitstroom naar werk en/of opleiding	38
5.3	Invulling integrale aanpak/netwerkvorming	39
5.4	Uitzicht op opname van Eigen Kracht in het beleid van de gemeente	40
5.5	Werkzame elementen om de doelgroep te bereiken en te activeren	41
Bijlage 1	Toetsingskader	43
Bijlage 2	Succesfactoren en belemmerende factoren bij de werving van de doelgroep	44
Bijlage 3	Partijen die activiteiten van Eigen Kracht aanbieden	46
Bijlage 4	Succesfactoren en belemmerende factoren bij de bemiddeling van de doelgroep	47
Bijlage 5	Deelneemsters Eigen Kracht: resultaten 2013 en 2014 afzonderlijk	48
Bijlage 6	Deelneemsters Eigen Kracht: Onderzoeksmethodologie	54

Samenvatting

In 2011 sloot het ministerie van OCW overeenkomsten met 22 gemeenten voor de uitvoering van een nieuw emancipatieproject: Eigen Kracht. Bij de overeenkomst behoorde een budget dat de gemeenten konden inzetten om laag opgeleide vrouwen zonder werk of uitkering te activeren en een duwtje in de rug te geven naar een opleiding, een baan of een eigen onderneming. Het streven was dat met dit project gemiddeld 20% van de deelnemende vrouwen ook daadwerkelijk doorstroomde naar werk of een opleiding.

Alle gemeenten stelden projectplannen op waarin zij de voorgenomen uitvoering en de verwachte resultaten beschreven. Bij de afspraken over de uitvoering van Eigen Kracht maakten OCW en de gemeenten onderscheid tussen de aanpak in de vier grote steden en in de achttien overige gemeenten. Bij de uitvoering konden de achttien middelgrote gemeenten gebruik maken van een aanbod van WOMEN Inc. dat bestond uit werving van deelnemers en de organisatie van een speciaal ontwikkelde methodiek: de Tafel van Een.

Eind 2014 ronden de meeste gemeenten de activiteiten af. Dat is niet het einde van het project Eigen Kracht; met ingang van 2015 startte OCW een vervolg waaraan 24 gemeenten deelnemen.

Het ministerie van OCW vroeg DSP-groep om metingen uit te voeren naar de voortgang van het project. Die vonden plaats over 2012, 2013 en 2014. Het onderzoek heeft een tweeledige doelstelling:

- het heeft tot doel om de resultaten (het bereiken van de doelgroep), de effecten (de mate waarin deelnemers succesvol doorstromen naar de arbeidsmarkt) van het project Eigen Kracht en de succes- en faalfactoren die daarbij een rol spelen in kaart te brengen;
- het doel is tevens om lessen te leren en werkzame elementen te detecteren voor de activering van deze doelgroep.

Hieronder vatten we de resultaten samen en gaan we in op de belangrijkste conclusies.

Beoogde resultaten 2011 – 2014 bereikt!

In totaal hebben tussen 2011 en eind 2014 in de achttien gemeenten bijna 6.400 vrouwen deelgenomen aan de activiteiten. Dit is 103% van het totaal aantal vrouwen dat de gemeenten samen met het ministerie van OCW wilden bereiken. Daarmee is dit resultaat bereikt. De afspraak tussen gemeenten en OCW was bij aanvang van het project ook dat 20% van de deelnemers uitstroomt naar werk of opleiding. Die doelstelling is volgens de gemeenten ook bereikt. Bijna 1.325 vrouwen zijn bemiddeld naar opleiding of werk.

Volgens de geënquêteerde deelnemers ligt het percentage dat daadwerkelijk is doorgestroomd naar een baan, eigen bedrijf of een opleiding op 16%. Daarbovenop geeft 2% van de deelnemers aan een andere baan te hebben gevonden. Ruim een kwart van de vrouwen is na afronding van de activiteiten actief op zoek naar werk of vrijwilligerswerk. De activiteiten van Eigen Kracht hebben bij hen nog niet geleid tot een betaalde baan, maar er is wel sprake van een attitudeverandering, meer zelfvertrouwen en van ambitie. Tot slot is 15% van de vrouwen na

afronding van de activiteiten vrijwilligerswerk gaan doen. Ruim de helft van deze vrouwen ziet het vrijwilligerswerk als opstap naar een betaalde baan.

Belemmeringen bij het bereik van de doelgroep

Het project Eigen Kracht is in 2011 opgezet met het doel laagopgeleide vrouwen zonder baan of met een baan van maximaal twaalf uur per week en zonder uitkering te activeren¹. Uit de behaalde resultaten van de deelnemers blijkt dat een klein deel aan alle criteria voldoet: tussen de 3 en 11%. Ongeveer de helft van het totaal aantal deelnemers had geen uitkering of baan (van meer dan 12 uur per week). 11% van de deelnemers heeft een opleiding lager dan MBO en 33% MBO. Verklaringen voor het slechts beperkt bereiken van de doelgroep zijn:

- De activiteiten die lokaal georganiseerd worden trekken ook hoger opgeleide vrouwen en vrouwen met een uitkering aan;
- De 'echte' vrouwelijke NUG-ger zonder werk staat nergens geregistreerd;
- Een deel van de autochtone laagopgeleide vrouwen is boven de 55 jaar, (vaak) mantelzorgers en schat haar kansen op de arbeidsmarkt laag in;
- In een aantal gemeenten zijn er relatief veel nieuwkomers vanuit het buitenland. Het opleidingsniveau en de diploma's binnen deze groep lopen sterk uiteen. Veel in het buitenland hoger opgeleide vrouwen lopen er tegen aan dat hun diploma in Nederland niet wordt erkend.
- De afwezigheid van (betaalbare) kinderopvang blijkt ook een belemmering, zowel voor deelname aan het project als voor latere deelname aan arbeid of opleiding.

Op verzoek van de deelnemende gemeenten is de doelgroep voor Eigen Kracht in de loop van 2013 verbreed naar vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt ongeacht opleidingsniveau of het ontvangen van een uitkering.

Succesfactoren

Het project Eigen Kracht is door elke gemeente verschillend ingericht en uitgevoerd. Gemeenten hebben aangegeven wat de succesfactoren waren in hun aanpak. Deze zijn:

Werving: gedurende de looptijd van het project zijn gemeenten er steeds meer in geslaagd om een grote groep van vrouwen te bereiken. Er is duidelijk sprake van een sneeuwbal-effect. Mond-tot-mondreclame via een kennis, buur, vriendin of familielid en het persoonlijk aanspreken van vrouwen werkt het best. Ook bereiken aankondigingen in huis aan huiskranten de vrouwen.

Individueel aanbod: een deel van de beoogde doelgroep heeft een lange weg te gaan en langdurig begeleiding is dus nodig. In die begeleiding is (individueel) maatwerk belangrijk met een op de deelnemer toegesneden volgorde van activiteiten. Bij die activiteiten hoort ook een training die vrouwen leert om (digitaal) te solliciteren en te netwerken.

Noot 1 Bij de start van het project Eigen Kracht bleek uit onderzoek van Regioplan dat ongeveer 1 miljoen vrouwen tot deze doelgroep behoort. Het ministerie van OCW heeft naar aanleiding van de resultaten van de metingen van de uitvoering van Eigen Kracht CBS cijfers geanalyseerd: 991.000 behoren tot de doelgroep. Een derde hiervan is jonger dan 25 jaar en een derde ouder dan 55 jaar. Na aftrek van vrouwen die niet kunnen werken resteert een doelgroep van 310.000 vrouwen die laagopgeleid zijn en tussen de 25 en 55 jaar.

Integrale aanpak: in een op maat gesneden aanbod dat vrouwen bereikt, activeert, motiveert en sterker maakt past een gebundeld aanbod van gemeente, welzijnsorganisatie, vrijwilligersbank, opleidingen en bedrijfsleven. De laatste twee kunnen volgens de opgave van de gemeenten meer betrokken zijn. Meer afstemming met het bedrijfsleven leidt naar verwachting tot een betere aansluiting tussen het traject dat de vrouw doorloopt en de vraag van de arbeidsmarkt.

Eigen Kracht 2015 - 2016

Op basis van de tussentijdse resultaten heeft OCW besloten om een vervolg te geven aan het Eigen Kracht project in 2015 en 2016. Zij hebben de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's uitgenodigd om deel te nemen. Van de G4 gaan alle vier de gemeenten door met het project Eigen Kracht. Zij maken alle vier gebruik van het aanbod van OCW voor cofinanciering. Van de G18 gemeenten gaan twaalf door met het project Eigen Kracht II. Vier van de deelnemende gemeenten uit Eigen Kracht I zijn geen centrumgemeente en komen niet meer in aanmerking voor deelname. Twee van deze gemeenten zetten in samenwerking met een centrumgemeente Eigen Kracht voort.²

Als motivatie om op de uitnodiging van OCW in te gaan benadrukken gemeenten dat de NUGger een vergeten doelgroep is en dat het daarom van belang is om in deze vrouwen te investeren. Ook voor vrouwen met een uitkering die lang niet hebben gewerkt is de afstand tot de arbeidsmarkt groot. Door gezamenlijk middelen in te zetten en samen te werken met de meest betrokken lokale instellingen, worden kosten bespaard en kunnen de gemeenten deze vrouwen een zet(je) in de goede richting geven.

Noot 2 In 2015 – 2016 doen de volgende gemeenten mee: Breda, Amsterdam, Helmond, Leiden (nieuw), Roermond (nieuw), Eindhoven, Enschede, Groningen, Almere, Amersfoort, Den Haag, Gorinchem (nieuw), Tiel, Doetinchem, Zwolle (nieuw), Leeuwarden, Goes (nieuw), Zoetermeer (nieuw), Emmen (nieuw) Nijmegen, Apeldoorn (nieuw) - Deventer, Tilburg, Utrecht-Zeist, Rotterdam.

1 Eigen Kracht: start en toekomst

Dit rapport bevat de resultaten van de derde en tevens laatste meting van de monitor van het project Eigen Kracht (2012 – 2014) van het ministerie van OCW. Het project Eigen Kracht richt zich op laagopgeleide vrouwen zonder baan of uitkering. Het is één van de acties die voortkomen uit het emancipatiebeleid en richt zich specifiek op het stimuleren van deze groep vrouwen om de overstap te maken naar scholing en/of werk.

In de eerste rapportage gaven we inzicht in de uitvoering van het project Eigen Kracht in 2012³. De tweede rapportage beschreef de inrichting van het project en de bemiddeling van vrouwen naar betaald werk, eigen bedrijf en/of opleiding in 2013⁴. In deze rapportage geven we de stand van zaken tot en met 2014, combineren we die met de uitkomsten uit 2012 en 2013, trekken conclusies en kijken we naar de toekomst van het project Eigen Kracht.

1.1 Aanleiding project Eigen Kracht

Directie Emancipatie van het Ministerie van OCW richt zich met het emancipatiebeleid op een verhoging van de arbeidsparticipatie van vrouwen in alle lagen en sectoren van de arbeidsmarkt en besteedt daarbinnen specifieke aandacht aan de positie van laagopgeleide vrouwen⁵. Aanleiding is de constatering dat de arbeidsparticipatie van vrouwen op twee belangrijke onderdelen achterloopt: de doorstroming van vrouwen naar topfuncties en de arbeidsdeelname van laagopgeleide vrouwen⁶.

Ruim een miljoen laagopgeleide vrouwen hebben geen werk of alleen een kleine deeltijdbaan. Doordat deze groepen (financieel) niet zelfredzaam zijn, bevinden zij zich in een kwetsbare positie. Zij zijn immers afhankelijk van de inkomens van hun partners en/of aanvullende deeltijdbanen. Die positie is extra kwetsbaar in het licht van de veranderende arbeidsmarkt, de aangekondigde bezuinigingen en veranderingen in wet- en regelgeving zoals in de AOW, waardoor het inkomen per huishouden (plotseling) sterk kan verminderen. Zo kan het gebeuren dat deze vrouwen na echtscheiding of bij arbeidsongeschiktheid van de partner snel in financiële problemen komen. Wanneer laagopgeleide vrouwen (meer) participeren in de arbeidsmarkt, zullen zij naar verwachting aan zelfstandigheid, financiële onafhankelijkheid en weerbaarheid winnen. Daarnaast draagt arbeidsparticipatie bij aan een positieve voorbeeldwerking voor hun kinderen, aan sociale

Noot 3 Voortgang project Eigen Kracht, tussenstand juni 2013, DSP-groep, 6 juni 2013.

Noot 4 Voortgang project Eigen Kracht, resultaten 2013, DSP-groep, 20 juni 2014.

Noot 4 Hoofdlijnen emancipatiebeleid: vrouwen- en homo-emancipatie 2011-2015, Kamerbrief 08-04-2011.

Noot 6 Emancipatiemonitor SCP 2012: De arbeidsdeelname is het laagst onder vrouwen tussen 55-64% jaar (34%) en vrouwen met alleen basisonderwijs (26%). De meerderheid van deze groepen is autochtoon. Voor vrouwen van Turkse en Marokkaanse afkomst geldt eveneens dat zij achterblijven als het gaat om arbeidsparticipatie (40%).

cohesie en aan de gezondheid van de betreffende groep vrouwen. Ten slotte speelt dat de Nederlandse beroepsbevolking vergrijst, waardoor de urgentie om al het beschikbare arbeidspotentieel in te zetten de komende jaren verder toeneemt.

Het ministerie van OCW heeft voor de periode 2011 – 2014 afspraken gemaakt met 22 gemeenten over het samen starten van een Eigen Kracht-project. Onder deze 22 gemeenten bevinden zich achttien middelgrote gemeenten (in dit onderzoek aangeduid als G18) en de vier grote gemeenten (in dit onderzoek aangeduid als G4). De meeste deelnemende gemeenten zijn in 2012 met de uitvoering van de plannen gestart. De daadwerkelijke uitvoering van het programma in de verschillende gemeenten liep door tot in 2014.

1.2 Project Eigen Kracht

Met de hoofdlijnenbrief emancipatiebeleid: vrouwen- en homo-emancipatie 2011-2015⁷ kondigde het kabinet een aanpak aan om meer vrouwen aan de slag te krijgen, in het bijzonder laagopgeleide vrouwen zonder baan of uitkering. Het kabinet streeft naar het vergroten van de eigen kracht van vrouwen zodat zij stappen zetten naar arbeidsdeelname en ondernemerschap. De aanpak wordt samen met gemeenten uitgewerkt omdat deze doelgroep juist op lokaal niveau bereikt en geactiveerd kan worden. In de hoofdlijnenbrief emancipatiebeleid 2013-2016 (mei 2013) zet het ministerie van OCW deze aanpak voort.

Het ministerie van OCW benaderde in 2011 de gemeenten die eerder deelnamen aan 1001 kracht⁸ en andere gemeenten die taken uitvoeren op het gebied van werkgelegenheid (zogenaamde Werkplein + gemeenten). Tweeëntwintig gemeenten⁹ gingen in op de uitnodiging om op innovatieve wijze laagopgeleide vrouwen te stimuleren stappen te zetten naar werk en opleiding en ondertekenden daartoe een intentieovereenkomst.

De deelnemende gemeenten ontvangen 150.000 euro voor deze drie jaar met uitzondering van de vier grote steden die 250.000 euro van het rijk ontvangen. Alle deelnemende gemeenten werkten hun aanpak uit in een projectplan waarin de voorgenomen lokale aanpak staat beschreven. Het programmamanagement bij het ministerie van OCW en de gemeenten komen twee á drie keer per jaar bijeen om ervaringen en kennis uit te wisselen. Daarnaast zijn er bilaterale contacten om de voortgang te bespreken en knelpunten te signaleren.

Om een geleidelijke overgang naar een structurele inbedding in het gemeentelijk beleid mogelijk te maken en ook om andere gemeenten een kans te bieden heeft het ministerie van OCW besloten tot een vervolgtraject voor 2015 en 2016. Voor dit vervolgproject zijn alle centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's uitgenodigd om deel te nemen. De gemeenten hebben in 2014 een beslissing moeten nemen of ze het project zouden voortzetten. 15 Gemeenten, die gebruik maakten van De Tafel van één moesten ook een beslissing nemen over het al dan niet voortzetten van deze methodiek.

Noot 4 Hoofdlijnen emancipatiebeleid: vrouwen- en homo-emancipatie 2011-2015, Kamerbrief 08-04-2011.

Noot 8 Stimuleren van (allochtone) vrouwen tot het doen van vrijwilligerswerk.

Noot 9 De gemeenten zijn Alkmaar, Almere, Amersfoort, Amsterdam, Breda, Delft, Deventer, Doetinchem, Eindhoven, Enschede, Den Haag, Haarlem, Helmond, Hengelo, Groningen, Leeuwarden, Nijmegen, Rotterdam, Tiel, Tilburg, Utrecht en Zeist.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Doel van het onderzoek

Het onderzoek heeft een tweeledige doelstelling:

- Het heeft tot doel om de resultaten (het bereiken van de doelgroep), de effecten (de mate waarin deelnemers succesvol doorstromen naar de arbeidsmarkt) van het project Eigen Kracht en de succes- en faalfactoren die daarbij een rol spelen in kaart te brengen.
- Het doel is tevens om lessen te leren en werkzame elementen te detecteren voor de activering van deze doelgroep.

Onderzoeksvragen

In dit onderzoek staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

- 1 In welke mate bereikt (de lokale uitvoering van) het project Eigen kracht de doelgroep van laagopgeleide vrouwen zonder werk en uitkering?
- 2 In welke mate stroomt (minimaal 20% van) de doelgroep die deelneemt aan de activiteiten van het project Eigen Kracht na afloop door naar opleiding en/of werk?
- 3 In welke mate is er bij de deelnemende gemeenten in- en extern sprake van een integrale aanpak/netwerkvorming op lokaal niveau, gericht op de doelgroep?
 - 3a Hoe is de integrale aanpak ingevuld en wie zijn de partners?
 - 3b Welke knelpunten en succesfactoren doen zich voor in de verschillende fasen van de lokale aanpak?

Is er bij de deelnemende gemeenten zicht op een effectieve gemeentelijke beleidspraktijk voor deze doelgroep die in het reguliere beleid ingepast kan worden?
- 4 Wat zijn de werkzame elementen in de (lokale) aanpak van Eigen Kracht om de doelgroep te bereiken en activeren?
- 5 In de meting van 2014 zijn enkele onderzoeksvragen over de toekomst van het project Eigen Kracht toegevoegd:
 - 1 Gaat de gemeente door met de aanpak Eigen Kracht?
 - 2 Maakt de gemeente gebruik van het aanbod van OCW?
 - 3 Maakt de gemeente binnen de doelgroep vrouwen met een achterstand op de arbeidsmarkt nog specifieke keuzen?
 - 4 Zijn er eventueel andere aanpassingen in de voortzetting?

1.4 Onderzoeksmethode

Bij de derde meting maakten we gebruik van onderstaande onderzoeksmethoden. Voor een overzicht van de gebruikte onderzoeksmethoden in het totale onderzoek verwijzen we u naar de eerste rapportage 'Voortgang project Eigen Kracht, tussenstand juni 2013'.

Toetsingskader

Wij hebben een toetsingskader voor de monitoring van het project Eigen Kracht opgesteld.¹⁰ Dit toetsingskader bestaat uit criteria die het succes van de uitvoering van het project Eigen Kracht kunnen meten. De criteria zijn (op hoofdlijnen):

- de gemeente heeft een structurele aanpak vervat in een projectplan Eigen Kracht;
- binnen de gemeente zijn de afdelingen welzijn, onderwijs, sociale zaken en werkgelegenheid betrokken bij de uitvoering van het project Eigen Kracht;
- de gemeente werkt bij de uitvoering samen met relevante lokale partners (onderwijs, UWV, vrijwilligersorganisaties, welzijnswerk, buurtwerk enz.);
- de aanpak sluit aan bij de doelgroep van laagopgeleide niet-werkende vrouwen zonder uitkering;
- de gemeente bereikt met het project het beoogde aantal vrouwen;
- minimaal 20% van de bereikte vrouwen stroomt door naar opleiding en of werk;
- de participatie van laagopgeleide niet-werkende vrouwen wordt ingebed in het reguliere beleid van de gemeente.

Enquête projectleiders Eigen Kracht

Wij verzochten de gemeentelijke projectleiders van de G18 een digitale enquête in te vullen met vragen over de voortgang van het project Eigen Kracht in 2014.

Telefonische interviews projectleiders gemeenten Amsterdam, Rotterdam en Utrecht

We namen telefonische interviews af met de projectleiders van Amsterdam, Rotterdam en Utrecht. De projectleider van Den Haag werd niet geïnterviewd, omdat het project Eigen Kracht I begin 2014 was afgerond.

Enquête deelnemers Eigen Kracht

Bij een aselechte steekproef onder deelnemende vrouwen in G18-gemeenten namen we een digitale of een telefonische enquête af. Doel van de enquête was zicht krijgen op de sociale kenmerken van de deelnemende vrouwen en hun motivatie en ervaring met de activiteiten van Eigen Kracht. 16 van de G18-gemeenten leverden e-mailadressen en telefoonnummers aan van vrouwen die aan één of meer activiteiten van Eigen Kracht deelnamen. DSP-groep trok de steekproef. De gemeenten stelden de vrouwen van tevoren per email op de hoogte van het onderzoek.

Leeswijzer

Wanneer u vooral geïnteresseerd bent in de stand van zaken bij de achttien gemeenten dan verwijzen wij u naar hoofdstuk 2 met de resultaten van de digitale enquête onder projectleiders. In hoofdstuk 3 gaan we in op de uitvoering en effecten van het project Eigen Kracht in Amsterdam, Utrecht en Rotterdam. Wanneer u vooral geïnteresseerd bent in de uitkomsten van het onderzoek onder de deelnemers dan kunt u direct beginnen in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 trekken wij de conclusies over de uitvoering van Eigen Kracht in de periode 2011 - 2014.

Noot 10 Zie bijlage 1 voor het toetsingskader.

2 Resultaten enquête G18

In dit hoofdstuk presenteren we de resultaten van de enquête onder de projectleiders van de deelnemende gemeenten.

Respons

In 2014 vulden dertien van de achttien gemeenten de digitale enquête in (72%), tegenover alle achttien in 2012 en 2013 (100%). Twee van de dertien gemeenten gaven aan dat zij per 1 januari 2014 gestopt waren met Eigen Kracht, waardoor een groot aantal vragen in de enquête niet op hen van toepassing was. Een deel van de in dit hoofdstuk gepresenteerde resultaten heeft hierdoor betrekking op de antwoorden van elf gemeenten.

Van de vijf gemeenten die de enquête niet invulden heeft één gemeente de enquête vijf weken na de deadline ingevuld. Twee gemeenten hebben aangegeven dat zij in 2014 gestopt zijn met het project. De overige twee niet deelnemende gemeenten gaven bij de tweede meting aan dat het project tot 1 januari 2015 doorloopt. Het is niet bekend waarom zij de enquête niet hebben ingevuld.

Voor de interpretatie van de resultaten van 2014 is het van belang dat de vijf gemeenten die niet hebben meegedaan alle vijf samenwerkten met welzijnsorganisaties voor de werving en bemiddeling van de vrouwen. Drie hiervan hadden ook het projectleiderschap bij de welzijnsorganisatie belegd. Dat vijf gemeenten de vragenlijst niet invulden heeft tot gevolg dat we bepaalde resultaten van 2014 niet kunnen vergelijken met de resultaten van de eerdere metingen. Wanneer verhoudingsgewijze veranderingen vooral te maken hebben met de selectie van gemeenten die hebben deelgenomen, beperken we ons tot de resultaten van 2014.

2.1 Uitvoering project Eigen Kracht

2.1.1 Looptijd

Het project Eigen Kracht kent in de achttien gemeenten verschillende start- en afrondingsdata. Dertien gemeenten zijn gestart in 2012, twee gemeenten startten al in 2011 en drie gemeenten pas in 2013.

De dertien gemeenten die aan de derde meting deelnemen noemen de volgende afrondingsdata:

- in twee gemeenten (15%) liep Eigen Kracht af op 1 januari 2014. Deze gemeenten geven aan dat zij het project ook niet hebben voortgezet met de inzet van eigen middelen;
- in acht gemeenten (62%) loopt het project tot 1 januari 2015;
- in drie gemeenten (23%) loopt het project tot 1 januari 2016.

Dit verschil in looptijd is mogelijk omdat de wijze waarop het budget aan gemeenten beschikbaar is gesteld (in de vorm van een decentralisatie-uitkering) de mogelijkheid biedt om de middelen over verschillende jaren in te zetten. De projectperiode heeft dus betrekking op de periode waarin de gemeente de rijksmiddelen inzet.

2.1.2 Organisatie project Eigen Kracht

Verantwoordelijk voor de uitvoering van het project Eigen Kracht

In 2014 ligt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het project Eigen Kracht in ruim de helft van de gemeenten bij de gemeentelijke organisatie. Drie gemeenten (36%) geven aan dat de welzijnsinstelling verantwoordelijk is voor de uitvoering. Bij twee gemeenten (27%) is een vrijwilligersorganisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van het project Eigen Kracht.

Tabel 2.1 Verantwoordelijk voor de uitvoering van het project Eigen Kracht (n=11)

Verantwoordelijke partij	N	%
Gemeentelijke dienst	6	54%
Welzijnsinstelling	3	27%
Vrijwilligersorganisatie	2	18%
Totaal	11	100%

Wijzigingen in de gemeentelijke aanpak in 2014 ten opzichte van de uitvoering in 2013

Negen van de dertien gemeenten wijzigden hun aanpak in 2014 (69%). Net als bij de tweede meting gaat het in de meeste gevallen om wijzigingen in aantal en soort samenwerkingspartners.

Vier gemeenten voerden andere wijzigingen door. Zij noemen:

- Het opzetten van een groep voor de Tafel van Eén en een tweede groep gericht op Talentenontwikkeling.
- Arbeidsmarktbenadering; oorspronkelijk had een gemeente meer BBL-banen in de zorg willen realiseren, maar door de veranderde arbeidsmarkt (en bezuinigingen in de zorg) bemiddelt zij kandidaten nu ook voor andere sectoren.
- De samenwerking is beter en er is een horecaklas bij het ROC opgericht.
- Inzet van extra formatie vanuit de gemeente.

Tabel 2.2 Wijzigingen in de gemeentelijke aanpak in 2014 ten opzichte van de uitvoering in 2013 (n=13)¹¹

Wijzigingen in uitvoering bij gemeenten	n	% van de gemeenten
Nee	4	31%
Ja, op het gebied van samenwerkingspartners	4	31%
Ja, op het gebied van de doelstelling	2	15%
Ja, op het gebied van de doelgroep	1	8%
Ja, op het gebied van streefcijfers	0	0%
Ja, op het gebied van activiteiten	2	15%
Ja, we hebben andere wijzigingen doorgevoerd, namelijk:	4	31%

Noot 11 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

2.2 Doelgroep Eigen Kracht

Het project Eigen Kracht (editie 2012- 2014) heeft als doelgroep vrouwen die aan de volgende criteria voldoen:

- laagopgeleid
- geen uitkering (NUG)
- maximaal twaalf uur per week betaald werk

Het percentage gemeenten dat zich exclusief op deze doelgroep richt is gedurende de looptijd van het project afgenomen: In 2012 was dit nog 83%, in 2013 72% en in 2014 63%. Uitbreiding van de doelgroep is in overleg met OCW gebeurd. Het bleek dat ook veel vrouwen met een uitkering niet actief bemiddeld(konden) worden. Ook bleek dat veel middelbaar- en hogeropgeleide vrouwen, die een aantal jaren niet gewerkt hebben, tegen vergelijkbare problemen oplopen als laagopgeleide vrouwen. Zoals weinig zelfvertrouwen en weinig kennis van de mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Daarom is het beleid zich steeds meer gaan richten op vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt in bredere zin¹².

In bijna de helft van de gemeenten was de doelgroep ten tijde van de derde meting verruimd. Naast de oorspronkelijke doelgroep richten zij zich nu ook op middelbaar en hoogopgeleide vrouwen (met een grote afstand tot de arbeidsmarkt), ANW en WW-vrouwen¹³ en allochtone vrouwen met een (hogere) opleiding in het land van herkomst.

Tabel 2.3 Doelgroep van het project Eigen Kracht in gemeenten (2012, 2013 en 2014)¹⁴

Doelgroepen van gemeenten	2012 (n=18)		2013 (n=18)		2014 (n=11)	
	n	%	n	%	n	%
Laagopgeleid, zonder uitkering en maximaal twaalf uur per week betaald werk verrichtend	15	83%	13	72%	7	63%
Vrouwen zonder uitkering en zonder baan	18	100%	16	89%	10	91%
Vrouwen met uitkering	7	39%	6	33%	7	64%
Vrouwen met een baan tot twaalf uur per week	10	56%	8	44%	8	73%
Laagopgeleide vrouwen	15	83%	14	78%	10	91%
Laaggeletterde vrouwen	10	56%	8	44%	6	55%
Anders	12	67%	9	50%	5	46%

Noot 12 Gruyter, M. van de & Toor, J. van der (2013). Luxepositie of buitenspel. Vrouwen zonder werk en uitkering. Utrecht: Verwey Jonker Instituut

Noot 13 ANW = Algemene Nabestaanden Wet, WW = Werkloosheidswet

Noot 14 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

2.3 Werven en bereiken van de doelgroep

De werving van de doelgroep van Eigen Kracht

In 2014 is bijna driekwart van de gemeenten zelf verantwoordelijk voor de werving van de doelgroep van Eigen Kracht. In ruim de helft van die gemeenten had WOMEN Inc. hier ook een rol in. Ook werven (eerdere) deelnemers, vrouwenorganisaties en vrijwilligersorganisaties vaak nieuwe deelnemers.

Tabel 2.4 De werving van de doelgroep van Eigen Kracht 2014¹⁵

Werving	2014 (n=11)	
	n	% van de gemeenten
WOMEN Inc. ¹⁶	6	55%
Welzijnsorganisaties	4	36%
Gemeente	8	73%
(Eerdere) deelnemers	5	45%
Vrouwenorganisaties	5	45%
Vrijwilligersorganisaties	5	45%
UWV/Werkplein	2	18%
Buurthuis	1	9%
Werkgeversservicepunt	2	18%
Overige organisaties	7	64%

Succesfactoren en belemmerende factoren bij de werving van de doelgroep van Eigen Kracht¹⁷

Ten opzichte van de eerdere metingen zijn gemeenten minder positief over de samenwerking met andere organisaties in de gemeente bij de werving. In 2012 noemt 83% van de gemeenten deze samenwerking als succesfactor. In 2014 is dit percentage gedaald tot 55%.

Steeds meer gemeenten zijn tevreden over het grote aantal vrouwen dat zij weten te bereiken. In 2012 gaf 44% van de gemeenten aan dat dit een succesfactor is. In 2014 is dit percentage bijna verdubbeld tot 82%. Dit ondersteunt onze constatering dat het bereiken van deelnemers tijd vraagt. Gemeenten zien verder dat het communicatietraject van WOMEN Inc. hierbij succesvol is maar wel vooral leidt tot het bereiken van middelbaar en hoger opgeleide vrouwen. Hoewel dit niet de doelgroep is, benoemen gemeenten dit wel als een succesfactor. Gemeenten bestempelen ook de koppeling tussen activiteiten, trainingen en scholing tot succesfactor.

Net als in 2012 en 2013 is de grootste belemmerende factor het bereiken van de doelgroep. Eén gemeente geeft daarbij aan dat het communicatietraject van WOMEN Inc. de doelgroep van

Noot 15 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Noot 16 Redenen voor de afgenomen rol van WOMEN Inc. in de werving kan zijn dat in een aantal gemeenten het beschikbare budget voor 2015 voor WOMEN Inc. op was. Gemeenten maakten vooraf met WOMEN Inc. afspraken over het aantal tafels dat werd georganiseerd. Gedurende de looptijd van het project zijn hier geen tafels bijgekomen.

Noot 17 Zie bijlage 2 voor de volledige onderzoeksresultaten.

laagopgeleide vrouwen onvoldoende bereikt. Mond-tot-mondreclame en deze doelgroep face to face aanspreken werken beter. Verder is, vanwege de toenemende belangstelling in 2014, het afbouwen van het project moeilijk. Gemeenten constateren dat een deel van de van de vrouwen uit de doelgroep meervoudige problematiek heeft, dit belemmert de werving en de deelname van de vrouwen aan het project.

2.4 Bereik en deelname activiteiten Eigen kracht

De plannen van de gemeenten bij de start van het project leverden bij elkaar geteld een beoogd bereik op van 6.180. In 2013 had de G18 88% van het beoogde aantal deelnemers bereikt.¹⁸ In 2014 kwamen er minimaal 966 deelnemers bij.¹⁹ Het totale aantal deelnemers komt hiermee op minimaal 6.378. Dit betekent dat bij afsluiting van Eigen Kracht I 103% van het beoogde aantal deelnemers is bereikt en dat de doelstelling is behaald.

Tabel 2.5 Aantal deelnemers (2012, 2013 en 2014)

Aantal vrouwen deelgenomen aan Eigen Kracht	2012 (n=18)	2013 (n=18)	2014 (n=10)
Aantal deelnemers per jaar	2.485	2.927	966
Aantal deelnemers cumulatief	2.485	5.412	6.378
% van het beoogde aantal deelnemers cumulatief	40%	88%	103%

2.4.1 Activiteiten Eigen Kracht

De activiteiten die gemeenten in 2014 vanuit het project Eigen Kracht aanbieden, komen overeen met die in 2013. Nog steeds bieden gemeenten verschillende activiteiten aan. Wel zien we dat het percentage gemeenten dat de Tafel van Eén aanbiedt is gedaald (van 78% in 2013 naar 62% in 2014). Dat komt omdat in een aantal gemeenten al in de loop van 2014 het maximaal aantal tafels binnen de subsidie van WOMEN Inc was bereikt. Het percentage gemeenten dat het starten van een eigen bedrijf stimuleert, is flink gestegen (van 61% in 2013 naar 77% in 2014). In mindere mate geldt dit ook voor de percentages gemeenten die individuele coaching en sollicitatietrainingen aanbieden (respectievelijk een stijging van 78% naar 85% en van 72% naar 85%).

Andere activiteiten die gemeenten aanbieden zijn:

- Netwerkcafé, workshops voor empowerment en een kooktraject.
- Creatieve en werk gerelateerde activiteiten die worden georganiseerd voor en door de vrouwen zelf.
- Na-tafeltrajecten.

Noot 18 (aantal deelnemers bereikt in 2012 + aantal deelnemers bereikt in 2013)/aantal deelnemers totale periode = (2485+2927)/6.180=0,88.

Noot 19 Dit aantal betreft de tien gemeenten die enquête invulden en in 2014 het project Eigen Kracht uitvoerden. Van de drie gemeenten die in 2015 nog uitvoering gaven aan Eigen Kracht en de enquête niet invulden weten we geen aantallen.

Tabel 2.6 Activiteiten van de aanpak van Eigen Kracht in de deelnemende gemeenten (n=18)²⁰

Activiteiten	2013 (n=18)		2014 (n=13)	
	n	% van de gemeenten	n	% van de gemeenten
Cursus en/of training ter bevordering van Empowerment	16	89%	11	85%
De Tafel van Eén	14	78%	8	62%
Individuele coaching gesprekken	14	78%	11	85%
Sollicitatietraining	13	72%	11	85%
Leerwerktrajecten	12	67%	9	69%
Volwassenenonderwijs	11	61%	8	62%
Taalvaardigheidstraining	11	61%	8	62%
Gesprekken over het opzetten van een eigen bedrijf	11	61%	10	77%
Overige activiteiten	9	50%	4	31%

Bij de derde meting is tevens gevraagd welke partijen de activiteiten van Eigen Kracht aanbieden. De resultaten staan in bijlage 3. De activiteiten worden georganiseerd door een breed scala aan organisaties dat verschilt per gemeente.

2.5 Bemiddeling van vrouwen naar betaald werk, eigen bedrijf en/of opleiding

2.5.1 Resultaat: aantal bemiddelde vrouwen en doelstelling

Bemiddeling naar werk en/of opleiding in 2014

De doelstelling van het project Eigen Kracht is dat 20% van de deelnemers doorstroomt naar werk of opleiding. In 2014 is, zo blijkt uit de enquête onder de gemeentelijke projectleiders, deze doelstelling behaald: Van de 966 deelnemende vrouwen is precies 20% bemiddeld naar werk of naar opleiding (196 vrouwen).

Bemiddeling naar vrijwilligerswerk

Bij de presentatie van de onderzoeksresultaten 2013 gaven gemeenten aan dat vrouwen - naast bemiddeling naar werk en/of opleiding - ook bemiddeld worden naar vrijwilligerswerk. In de enquête van 2014 is daarom ook gevraagd naar het aantal vrouwen dat naar vrijwilligerswerk bemiddeld is. Dit is voor 12% van de vrouwen het geval (118 vrouwen).

In tabel 2.7 staan de aantallen bemiddelingen. Gedurende de gehele projectperiode bemiddelden gemeenten in totaal 1.322 vrouwen. Ook dit is 20% van het totaal aantal deelnemers.

Noot 20 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Gemiddeld zijn dit dertig vrouwen per gemeente. Het aantal bemiddelingen was het hoogst in 2013. Dit komt doordat nog niet alle gemeenten in 2012 gestart waren met het project Eigen Kracht, in 2013 twee gemeenten geen cijfers aanleverden over het aantal vrouwen dat bemiddeld was en in 2014 al een aantal gemeenten gestopt was en/of geen enquête had ingevuld.

Tabel 2.7 Aantal bemiddelingen van deelnemers in 2012, 2013 en 2014

Aantal vrouwen bemiddeld naar betaald werk, eigen bedrijf en/of opleiding	2012 (n=18)	2013 (n=16) ²¹	2014 (n=10)	Totaal
Totaal	262	746	314	1.322
Gemiddelde per gemeente	-	46	31	30

2.5.2 Bemiddelende organisaties

In 2014 is bij ruim een derde van de gemeenten de gemeente zelf of het werkgeversservicepunt verantwoordelijk voor de bemiddeling naar (vrijwilligers-)werk en/of opleiding. Bij bijna een kwart van de gemeenten draagt UWV/Werkplein deze verantwoordelijkheid.

Tabel 2.8 Organisaties die de vrouwen bemiddelen naar (vrijwilligers-)werk en/of opleiding in 2014²²

Organisaties die bemiddelen	2014 (n=11)	
	n	% van de gemeenten
Gemeente	4	36%
UWV/Werkplein	3	27%
Welzijnsorganisaties	2	18%
Werkgeversservicepunt	4	36%
NUG-consulent	2	18%
Bedrijfsleven	1	9%
Uitzendbureau	1	9%
Overige organisaties ²³	5	45%

Verantwoordelijkheid vrouwen en vrijwilligersorganisaties

In de metingen van 2012 en 2013 gaven veel gemeenten bij 'Overige organisaties' aan dat de vrouwen zelf óf de vrijwilligersorganisatie verantwoordelijk zijn voor de bemiddeling naar (vrijwilligers-)werk en/of opleiding. In de meting van 2014 is daarom expliciet naar deze twee antwoordopties gevraagd. De resultaten zijn als volgt: in 2014 vindt meer dan de helft van de gemeenten dat vrouwen (ook) zelf verantwoordelijk zijn voor de stap naar (vrijwilligers-)werk en/of

Noot 21 In 2013 is bij twee gemeenten niet bekend hoeveel vrouwen bemiddeld zijn naar werk of opleiding.

Noot 22 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Noot 23 Overige organisaties die een rol hebben in de bemiddeling zijn: ROC, projectleider die mensen introduceert in team van werkgeversdienstverlening, maatschappelijke organisaties en de Sociale Dienst.

opleiding. Bijna een derde van de gemeenten vindt dat ook de vrijwilligersorganisatie verantwoordelijk is.

Succesfactoren en belemmerende factoren bij de bemiddeling van de doelgroep van Eigen Kracht²⁴

Net als in 2012 en 2013 is de grootste succesfactor bij de bemiddeling de samenwerking met andere organisaties (in 2014 door 73% van de gemeenten genoemd). Verder ziet ruim de helft van de gemeenten de ontwikkeling van een andere aangepaste werkwijze als succesfactor. Dit is een stijging ten opzichte van resultaten van de eerdere metingen. De aansluiting op het onderwijs verloopt, net als in 2013, bij bijna de helft van de gemeenten succesvol.

Het grootste struikelblok bij de bemiddeling van vrouwen blijft de aansluiting op de arbeidsmarkt. In 2014 geeft 82% van de gemeenten aan dat zij hier tegen aan lopen. Het percentage gemeenten dat problemen ondervindt met de aansluiting op het onderwijs is ten opzichte van 2013 gedaald (was 44% in 2013 is nu 27%). Een enkele gemeente noemt de leeftijd van de deelnemers als belemmering. Vooral 50-plussers zijn moeilijker te bemiddelen naar betaald werk. Ook blijkt het lastig om de doelgroep te blijven motiveren.

2.6 Toekomst Eigen Kracht

Uitnodiging van OCW voor Eigen Kracht II in 2015

Alle centrumgemeenten van de 35 arbeidsmarktregio's hebben medio 2014 de vraag gekregen of ze in de komende twee jaar extra inspanningen willen gaan of blijven verrichten en ook extra middelen willen inzetten voor het activeren van vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de vorm van een Eigen Kracht project. Als ze hiertoe bereid zijn en dit ook in een plan van aanpak vast leggen ontvangen ze gedurende die twee jaar cofinanciering van OCW. Vier van de G18 gemeenten zijn geen centrumgemeente en kunnen daarom zelf niet rechtstreeks cofinanciering krijgen van het Rijk.

Voortzetting Eigen Kracht in de G18

Van de dertien gemeenten die de enquête invulden ontvingen negen (75%)²⁵ van OCW een uitnodiging om ook in 2015 en 2016 deel te nemen aan Eigen Kracht II. Van deze negen geven er zes (67%) aan op de uitnodiging in te gaan en drie (33%) zijn nog niet zeker. Dit gaat om de situatie ten tijde van het digitale enquête onder projectleiders. Uit latere informatie van OCW is bekend dat van de veertien G18 gemeenten die in aanmerking komen voor Eigen Kracht twaalf gemeenten doorgaan en twee niet. Twee gemeenten die geen centrumgemeente zijn gaan door in samenwerking met een van de centrumgemeenten.

Als motivatie om op de uitnodiging van OCW in te gaan, noemt een gemeente in de enquête dat NUGgers een vergeten doelgroep zijn en dat het daarom van belang is om in hen te investeren. Door gezamenlijk middelen in te zetten, worden kosten bespaard en kan meer worden gedaan. Een andere gemeente geeft aan dat de afstand tot de arbeidsmarkt voor deze doelgroep groot blijft. Om

Noot 24 Zie bijlage 4 voor de volledige onderzoeksresultaten.

Noot 25 Eén gemeente heeft deze vraag niet beantwoord.

deze reden wil deze gemeente alle financiële middelen die beschikbaar worden gesteld door de overheid inzetten om de vrouwen een steuntje in de rug te geven.

Van de gemeenten die in de enquête aangeven Eigen Kracht voort te zetten, brengen er drie een verbijzondering aan in de doelgroep vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Eén gemeente breidt de doelgroep uit naar alle vrouwen die onvoldoende eigen kracht hebben om de stap naar betaald werk zelf te maken. In het aanbod van activiteiten biedt deze gemeente de vrouwen maatwerk, waardoor zij leren te participeren in de samenleving. Een andere gemeente gaat vrouwen werven door jobhunting en het organiseren van een vacaturemarkt in de wijk en door de wijk (door bewoners en ondernemers). Een andere gemeente geeft aan dat zij ook vrouwen met een WWB-uitkering bij het project Eigen Kracht betrekken door een professionele leerwerkkeuken te bieden. In een gemeente is samen met de vrouwen van de doelgroep een stichting opgericht die een platform biedt aan vrouwen die op zoek zijn naar werk en willen werken aan persoonlijke ontwikkeling.

Wie beslist over de voortzetting

In de meeste gemeenten beslist de politiek over de voortzetting en de invulling van de activiteiten. Sommige gemeenten werken samen met de maatschappelijke organisatie, die dan bijvoorbeeld een adviserende rol heeft, om een beslissing te nemen. Bij twee gemeenten is de uitvoerende vrijwilligersorganisatie hoofdaannemer. Eén gemeente wil door met de Tafel van Eén en heeft budget voor het financieren van de voortzetting aangevraagd. Aanleiding is dat deze gemeente de verschillende activiteiten aan elkaar knoopt en zo een brede aanpak realiseert van festival, bijeenkomsten, Tafel van Eén, verwijzingen etc.

Afwegingen die een rol spelen bij de beslissing zijn de inhoud en de opzet van de Tafel van Eén en de (financiële) resultaten die bereikt zijn in de afgelopen jaren. Ook spelen het bereikte activeringspercentage en de specificatie van de doelgroep een rol en wordt gekeken naar de mate waarin vrouwen bemiddelbaar en gemotiveerd zijn.

Voortzetting Tafel van Eén

De helft van de gemeenten geeft ten tijde van de enquête aan niet door te gaan met de Tafel van Eén. Eén gemeente geeft aan wel door te gaan en vijf gemeenten weten nog niet of zij de Tafel van Eén willen continueren.²⁶ Op basis van meer recente informatie van OCW is bekend dat drie gemeenten doorgaan met de Tafel van Eén en vier gemeenten zijn dat van plan.

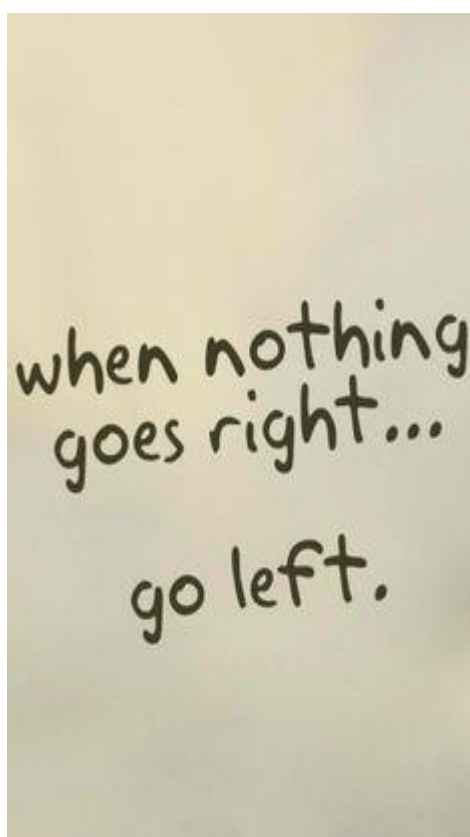
De belangrijkste reden voor gemeenten om te stoppen met de Tafel van Eén is dat er te weinig laagopgeleide vrouwen mee worden bereikt. Voor de laagopgeleide (allochtone) vrouw is deze methode vaak te 'talig' en te hoogdrempelig. Gemeenten vullen de werving van deelnemers in 2015 daarom liever zelf in met laagdrempelige activiteiten in samenwerking met lokale projectpartners. Ook spelen financiële overwegingen een rol om de Tafel van Eén niet te continueren. Eén gemeente geeft aan dat de inzet van het communicatietraject voor hen te kostbaar is. Een andere gemeente staat onder verscherpt toezicht van de provincie en ziet om deze reden af van een vervolg.

Noot 26 Eén gemeente heeft deze vraag niet beantwoord.

Gemeenten die ten tijde van de enquête aangeven nog niet te weten of zij doorgaan, geven hiervoor als reden dat dit afhankelijk is van de beschikbaarheid van financiële middelen en de offerte van WOMEN Inc. Verder moet in één gemeente het nieuwe college van B&W nog geïnstalleerd worden.

2.7 Opmerkingen uit de praktijk

In een open vraag vroegen we de projectleiders naar aanvullingen op hun antwoorden in de enquête. Eén projectleider geeft bij deze vraag aan dat het door het ontbreken van kinderopvang (te hoge kosten) voor NUG-vrouwen erg lastig is om deel te nemen aan bijvoorbeeld een leerwerktraject/stage en dat deze stap vaak van essentieel belang is om vrouwen binnen een organisatie/bedrijf te introduceren.

3 G4

Net als in 2012 en 2013 interviewden wij de projectleiders van Amsterdam, Rotterdam en Utrecht; in Den Haag is Eigen Kracht met ingang van 2014 op een andere wijze voortgezet.

3.1 Stand van zaken 2014 en de toekomst van Eigen Kracht

Amsterdam

In Amsterdam is de Eigen Krachtaanpak geïntegreerd in:

- Emancipatiebeleid:
 - net als in 2012 en 2013 is in 2014 geïnvesteerd in kleinschalige initiatieven van vrouwenorganisaties en –netwerken op het speerpunt *economische zelfstandigheid* via het Service Punt Emancipatie (SPE). In totaal zijn in deze jaren veertien projecten gefinancierd voor in totaal 60.000 euro;
 - de gemeente heeft net als in 2012 en 2013 in 2014 diverse maatschappelijke ondernemers opdracht gegeven een emancipatieproject uit te voeren op het gebied van economische zelfstandigheid.
- Gemeentelijk re-integratiebeleid: Amsterdam is één van de weinige gemeenten met een eigen NUG-aanpak. Er zijn NUG-consulenten die klanten begeleiden. Zij zitten vaak in participatiecentra en werken nauw samen met taalaanbieders.

Verder investeren de stadsdelen in het kader van het Participatiebeleid in de ontwikkeling van Amsterdammers met afstand tot de arbeidsmarkt richting werk en subsidiëren de stadsdelen activiteiten van vrouwenorganisaties en –netwerken die zich richten op empowerment van vrouwen.

Het emancipatiebeleid liep formeel eind 2014 af, maar wordt gecontinueerd tot het nieuwe emancipatiebeleid (2015-2018) is vastgesteld. Hierin zal economische zelfstandigheid opnieuw een van de doelstellingen zijn. De gemeente Amsterdam heeft een structureel re-integratiebeleid voor NUG-gers.

De eerste maanden van 2015 ontwikkelt de gemeente nieuw beleid op het gebied van emancipatie. De NUG-aanpak wordt ook in 2015 gecontinueerd, de doelstellingen blijven gelijk: jaarlijks vijfhonderd nieuwe NUG-klanten vinden en in een traject plaatsen en tweehonderd NUG-klanten te laten uitstromen. Voor de WWB-ers geldt dat vanaf januari 2015 de Participatiewet in werking treedt. De Participatiewet heeft als doel om iedereen met arbeidsvermogen naar (regulier) werk toe te leiden. Cruciaal voor het slagen van de Participatiewet is persoonlijke begeleiding (maatwerk) voor de WWB-ers en ondersteuning van werkzoekenden en werkgevers, en juist dit komt de eerste jaren behoorlijk onder druk door de scherpe bezuinigingen. Minder begeleiding betekent meer mensen die aan de kant zullen blijven staan. Zeker de mensen met een lage(re) loonwaarde. Om te zorgen dat de nieuwe participatiewet de vrouwen uit de doelgroep Eigen Kracht niet (te hard) zal treffen is doelgericht specifiek beleid nodig. Hier is bij de gemeente Amsterdam nog niet op ingezet. Ook is nog niet duidelijk in hoeverre hier politiek draagvlak voor is. Het nieuwe emancipatiebeleid wordt de komende maanden ontwikkeld. De gemeente heeft bij het ministerie van OCW een

aanvraag ingediend voor het doorontwikkelen van de Amsterdamse aanpak in de komende twee jaar (deelname Eigen Kracht II).

Rotterdam

Ook Rotterdam geeft een vervolg aan het project Eigen Kracht. Continuering vindt plaats uit eigen middelen, met cofinanciering van OCW.

In 2015 wordt de samenwerking met Force de Femme gecontinueerd. Dit is een organisatie die zich inzet om vrouw en werk op de maatschappelijke agenda te plaatsen en vrouwen in hun ambitie te stimuleren met als doel hen financieel zelfredzaam te maken. Verder start Rotterdam in 2015 als voortzetting van het programma 'Eigen Kracht' met de helpdesk Vrouwen in de lift. Dit is een laagdrempelige voorziening waar vrouwen advies, begeleiding en coaching kunnen krijgen om hun kansen op economische zelfstandigheid te vergroten. Het traject bestaat uit praktische ondersteuning/begeleiding en advies.

Rotterdam is één van de gemeenten die in het kader van Kracht on tour is bezocht door minister Jet Bussemaker. Het doel van dit bezoek was afspraken - 'deals' - te maken over een betere financiële positie van vrouwen. Eén van de gemaakte deals is de helpdesk Vrouwen in de lift.

Utrecht

Net als in 2012 en 2013 subsidieert Utrecht in 2014 een samenwerkingsverband van organisaties (ISKB, de Vrijwilligerscentrale en een aantal andere organisaties), met een externe projectleider als aanspreekpunt voor de gemeente. Deze externe projectleider is van Taal doet meer, een organisatie die met behulp van vrijwilligers er voor zorgt dat alle Utrechters mee kunnen doen in de samenleving. De Nederlandse taal leren staat daar bij centraal. Het project valt binnen de gemeente onder de afdeling Werk en Inkomen. NUGgers zijn geen doelgroep van gemeentelijk beleid en de gemeente opereert daarom op afstand. De aanpak moet leiden tot een duurzame samenwerking tussen organisaties met een aanbod voor de doelgroep met als primair doel de toeleiding naar werk.

Het project zou tot december 2014 lopen, maar Taal doet meer is bezig met een vervolg. In eerste instantie wees de gemeente het door Taal doet meer ingediende subsidieverzoek Eigen Kracht II af en zou er dus geen geld vanuit OCW komen. Door politieke aandacht is het echter gelukt om Eigen Kracht weer op de agenda te zetten en zijn er toezeggingen vanuit de gemeente voor een vervolg. De doelgroep van het project betreft mannen en vrouwen met afstand tot de arbeidsmarkt, waarvan 80 % vrouw is. De financiering van OCW en de cofinanciering van de gemeente zullen specifiek voor vrouwen worden ingezet. De gemeente Utrecht en gemeente Zeist hebben gezamenlijk een aanvraag voor cofinanciering ingediend. Gemeente Zeist heeft ook eigen middelen beschikbaar gesteld. De gemeenten hebben een eigen invulling van het Eigen Kracht project, maar stemmen met elkaar af en verwijzen naar elkaar door. De gemeente Utrecht is eindverantwoordelijk.

3.2 Doelgroep en bereik

In de intentieverklaringen die in 2011 met de G4 zijn afgesloten zijn geen kwantitatieve doelstellingen voor Eigen Kracht opgenomen, omdat de middelen veelal zijn ingezet in het kader van een breder project of ter ondersteuning van de bestaande infrastructuur. Hierdoor was het niet mogelijk om specifiek een bepaald aantal deelnemers aan de inzet van Eigen Kracht –middelen toe te rekenen.

Amsterdam

Naast laagopgeleide NUG-vrouwen nemen er in Amsterdam ook andere groepen vrouwen aan het project deel. Deze groepen overlappen soms met de NUG-groep. Het gaat bijvoorbeeld om NUG'ers met een middelbare of hogere opleiding, alleenstaande moeders, werkende armen en vluchtelingen. Ook WWB-ers bevinden zich onder de doelgroep.

De NUG-aanpak heeft tot doel om jaarlijks vijfhonderd nieuwe NUG-klanten te vinden en te plaatsen en om daarvan tweehonderd NUG-klanten te laten uitstromen naar niet-gesubsidieerde arbeid. Beide doelstellingen zijn in 2014 behaald:

- Instroom en uitstroom (cijfers 2014 t/m november):
 - 522 NUG-klanten ingestroomd, waarvan 335 vrouwen, dat is 64%;
 - 232 NUG-ers uitgestroomd, waarvan 136 vrouwen, dat is 59%. Hieruit blijkt dat de uitstroom voor vrouwen wat achterblijft bij de uitstroom van mannen, in verhouding tot het aandeel in de totale populatie.

De totale caseload voor NUG-ers is eind 2014: 870 klanten, waarvan 621 vrouwen (71%). (In 2013 was caseload 906 klanten, waarvan 662 vrouwen (73%).

Ook onder de WWB-ers bevinden zich vrouwen uit de doelgroep. Het bereik van het project Eigen Kracht onder de WWB-ers is niet concreet in cijfers uit te drukken, omdat in principe elke WWB-klant een trajectplan krijgt met begeleiding van WWN-klantmanager. Opvallend is dat van de 3.846 WWB-ers die uitstromen naar werk slechts 38% vrouw is. Vooral de uitstroom van vrouwen die zich in trede 2 van de participatieladder bevinden blijft achter. Vermoedelijk bevinden de meeste vrouwen uit de doelgroep Eigen Kracht zich in trede 2: dit zijn klanten die - veelal wegens een tekort aan sociale en persoonlijke belemmeringen - nog niet bemiddelbaar zijn richting arbeid, maar wel deel kunnen nemen aan een traject gericht op participatie. Amsterdam concludeert dat er nog duidelijk veel werk te verrichten is om de uitstroom van vrouwen te vergroten. De nieuwe impuls aan de doelgroep met subsidie Eigen Kracht II van het ministerie is zeker nog noodzakelijk en zeer gewenst.

Rotterdam

Rotterdam hanteert, net als voorgaande jaren, een brede doelgroep. Naast laagopgeleide NUG-vrouwen zijn ook andere vrouwen welkom die de stap naar economische zelfstandigheid willen zetten. Als voorbeeld noemt Rotterdam de samenwerking met de Erasmus Universiteit om juristen te laten herintreden.

In Rotterdam vinden gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde projecten in het kader van Eigen Kracht plaats. Gesubsidieerde projecten zijn bijvoorbeeld Talentfabriek 010, naaiateliers, kookproject en wasserette. Rotterdam bereikte in 2014 hiermee honderdvijftig vrouwen. De niet-gesubsidieerde projecten hebben een bereik van een kleine honderd vrouwen. Deelname aan de

projecten leidt niet altijd meteen tot economische zelfstandigheid, maar is wel een stap hier naar toe.

Utrecht

Utrecht richt zich op de primaire doelgroep: de laagopgeleide NUG-vrouwen. Andere vrouwen werden in de afgelopen periode niet toegelaten tot het project.

Utrecht stelde zich tot doel om in 2014 tweehonderdvijftig NUG-vrouwen te bereiken. Deze doelstelling was ten tijde van de tweede meting al behaald. Verder is de doelstelling dat 85 vrouwen gekoppeld worden aan een coach (en dus daadwerkelijk meedoen aan het project). Dit aantal ligt bij de ten tijde van het interview op 87 en is dus ook behaald. De vrouwen zijn als volgt uitgestroomd:

- twaalf vrouwen naar werk/ondernemerschap;
- drie vrouwen naar tijdelijk werk;
- vijf vrouwen zijn ingestroomd bij een opleiding;
- zes vrouwen doen een cursus;
- twaalf vrouwen doen stage of hebben een werkervaringsplek;
- acht vrouwen doen vrijwilligerswerk.

3.3 Succesfactoren en knelpunten

Amsterdam

De succesfactoren in Amsterdam hebben betrekking op de begeleiding van vrouwen, op het onderwijs en op de samenwerking met partners in de wijken:

- 1 Begeleiding van de vrouwen: Omdat de beoogde doelgroep een lange weg naar zelfredzaamheid te gaan heeft, begeleidt Amsterdam de vrouwen langdurig (meestal meerdere jaren). Voor een geslaagde begeleiding zijn vertrouwen en continuïteit belangrijke voorwaarden. Vandaar dat vrouwen in Amsterdam gecoacht worden door de doelgroep zelf. Bij het begeleiden van de vrouwen biedt Amsterdam maatwerk. Het aanbod wordt afgestemd op de doelgroep vrouwen en/of (alleenstaande) moeders. Omdat vrouwen het liefst activiteiten ondernemen in de eigen omgeving, wordt er zo veel mogelijk gebiedsgericht gewerkt. Ook met het afstemmen van het aanbod op de schooltijden van de kinderen en/of in de school van de kinderen is in Amsterdam positieve ervaring opgedaan.
- 2 Onderwijs: Het is belangrijk dat vaardigheden aansluiten bij het doelperspectief en dat vrouwen het nut inzien om hun vaardigheden te vergroten. Nieuwe vaardigheden leren moet dan ook zo 'verpakt' worden dat direct voelbaar en zichtbaar is wat het oplevert (vervolgopleiding, werk, eigen bedrijf). De verbinding naar participatie is belangrijk om opgedane vaardigheden toe te passen;
- 3 Samenwerken met partners in de wijken: In Amsterdam gebeurt al veel in de wijken en zijn al veel verbindingen gelegd. Nieuwe initiatieven zijn niet concurrerend, maar aanvullend op bestaande.

De begeleiding van vrouwen en het onderwijs zijn, naast succesfactoren, ook knelpunten in Amsterdam. Ook wat betreft arbeidsmarkt en de combinatie privé en werk valt nog een verbeteringslag te maken:

- 1 Begeleiding van de vrouwen: Het vinden en binden van de doelgroep blijft lastig en de weg naar werk is lang; anderhalf tot twee jaar is geen uitzondering. Knelpunt is dat deze lange periode niet goed past binnen de WWB-aanpak, waarbij de doelstelling is 'de kortste weg naar werk' te volgen. Zeker in de huidige arbeidsmarkt betekent kort niet altijd duurzaam. Dit blijkt ook uit het feit dat veel vrouwen geen vast contract krijgen, maar vaak 0-urencontracten met sterk wisselende inkomsten per maand. Ze stromen daardoor steeds in en uit de bijstand.
- 2 Onderwijs: Amsterdam geeft aan dat participatietrajecten vaak niet aansluiten op re-integratietrajecten/trajecten naar werk. Een doorlopende leerlijn ontbreekt. Verder vormt de financiering van de opleidingswensen een obstakel. De proef waarbij vrouwen geld konden lenen voor de financiering van een opleiding is niet geslaagd. Veel vrouwen hadden schulden en kwamen daarom niet in aanmerking voor een lening. Een ander knelpunt is dat het ingewikkeld is om vrouwen daadwerkelijk in een klas te krijgen en te houden.
- 3 Arbeidsmarkt: Er zijn nog steeds weinig banen en het opleidingsniveau en de capaciteiten van vrouwen sluiten niet goed aan op de arbeidsmarkt (matchingsprobleem).
- 4 Combinatie privé en werk: Een groot knelpunt is de kinderopvang. Verder kunnen opvattingen van de partner en familie een belemmering zijn om de stap naar werk te maken.

Rotterdam

In Rotterdam zijn heel veel activiteiten om de economische zelfstandigheid van vrouwen te vergroten. Enkele succesfactoren hierin zijn:

- Rolmodellen naar voren schuiven om te laten zien dat vrouwen ondanks moeilijke omstandigheden toch aan werk kunnen komen.
- Er is een verbinding gemaakt met Werk en Inkomen (economie) en vanuit het participatiebudget van Werk en Inkomen zijn begeleidings- en ondersteuningstrajecten voor vrouwen met een WWB-uitkering bekostigd.
- De gemeente werkt samen met bedrijven als RET en Nationale Nederlanden.
- Rotterdam ondersteunt ROC Albeda bij voorlichting geven over economische zelfstandigheid en andere emancipatie-onderwerpen aan hun docenten Loopbaan & Burgerschap.

Het belangrijkste knelpunt in Rotterdam is nog steeds de kinderopvang. Dit is een hardnekkig probleem dat steeds weer terugkeert. Er wordt dan ook veel aandacht aan besteed, bijvoorbeeld door middel van workshops en speeddates.

Utrecht

Utrecht benoemt als succesfactoren de inzet op het netwerk van de vrouwen, bedrijven benaderen en de training en vrijwillige coaching:

- Inzet op netwerk: Naast inzet op het individu, zet Utrecht in op het netwerk van de vrouwen.
- Benaderen van bedrijven: Taal doet meer benadert bedrijven met succes: bij een Utrechtse verzekeringsmaatschappij werken nu twee vrouwen en hebben er vijf een stageplek. Verder is bij een vergadercentrum in Utrecht een vacature die zich exclusief richt op Eigen Krachtvrouwen en ook andere ondernemers hebben stageplekken voor Eigen Krachtvrouwen aangeboden.
- Training en vrijwillige coaching.

De knelpunten in Utrecht hebben betrekking op de arbeidsmarkt, combinatie privé en werk, taal en opleiding, ambitie van de vrouwen en het gebrek aan zelfvertrouwen:

- **Arbeidsmarkt:** Er zijn nog steeds te weinig vacatures. Overigens willen bedrijven die geen vacature hebben, vaak wel op een andere manier bijdragen, bijvoorbeeld door het aanbieden van een stageplek.
- **Combinatie privé en werk:** Ook Utrecht loopt tegen het probleem van de kinderopvang aan. Vrouwen hebben geen oppas of er is geen geld voor kinderopvang. Het komt ook voor dat vrouwen vanuit bepaalde overtuigingen hun kinderen niet naar de kinderopvang willen brengen. Om dit probleem aan te pakken heeft Taal doet meer een speciale bijeenkomst over kinderopvang voor de vrouwen georganiseerd, maar hier kwamen – omdat er geen oppas was - weinig vrouwen op af. Taal doet meer gaat speeddates organiseren waarin vrouwen contacten kunnen leggen met andere vrouwen, zodat zij op elkaars kinderen kunnen passen. Geen oppas hebben vormt bij deze bijeenkomsten geen knelpunt, want het is juist de bedoeling dat vrouwen hun kinderen meenemen naar de speeddate.
- **Taal en opleiding:** Werkgevers stellen bepaalde eisen aan het taalniveau en wijzen vrouwen af die het Nederlands onvoldoende beheersen. Verder zijn veel vrouwen laagopgeleid. Om hoger opgeleid te worden, moet vaak een opleiding met een studielast van veertig uur per week gevolgd worden. Vooral voor de wat oudere vrouwen is dit een struikelblok.
- **Ambitie van de vrouwen:** Voor de meeste vrouwen is er geen directe financiële noodzaak om te gaan werken. Zij gaan voor een baan die zij echt leuk vinden en die bij hen past. Hierdoor willen ze bijvoorbeeld geen schoonmaakwerk uitvoeren. Ook zijn vrouwen vaak gewend om te zorgen voor anderen en vinden zij het moeilijk om tijd voor henzelf vrij te maken.
- **Gebrek aan zelfvertrouwen:** Soms zijn vrouwen al heel vaak afgewezen en zijn ze hierdoor gedemotiveerd geraakt.

4 Deelnemers Eigen Kracht

In dit hoofdstuk presenteren we de resultaten van de enquête in 2013 en 2014 onder de deelnemers van Eigen Kracht. We presenteren de totalen voor 2013 en 2014 samen. Voor de afzonderlijke resultaten van 2013 en 2014 verwijzen we naar bijlage 5. Wanneer er opvallende verschillen zijn tussen 2013 en 2014 vermelden wij dat in de tekst. De onderzoeksmethodologie bij het benaderen van de respondenten staat in bijlage 6.

4.1 Bereikte doelgroep

4.1.1 Uitkering- en/of werksituatie

Van de vrouwen die in 2013 en 2014 deelnemen aan Eigen Kracht heeft 53% geen uitkering of baan of een baan van twaalf uur per week of minder. Deze vrouwen behoren tot de primaire doelgroep. 37% ontving op het moment van deelname aan Eigen Kracht een uitkering. Deze vrouwen vallen niet binnen de beoogde doelgroep van het project.

Tabel 4.1 Uitkering- en/of werksituatie voor deelname, totalen 2013 en 2014 (n=457)²⁷

Doelgroep	n	%
Geen uitkering en geen baan	205	45%
Een uitkering	168	37%
Een baan van twaalf uur per week of minder	35	8%
Een baan van meer dan twaalf uur per week	49	11%
Totaal	457	100%

Noot 27 Vrijwilligerswerk wordt in deze tabel buiten beschouwing gelaten.

4.1.2 Opleidingsniveau

12% van alle in 2013 en 2014 deelnemende vrouwen heeft geen opleiding of lager onderwijs of VMBO gevolgd (zie tabel 4.2). 25% van de vrouwen heeft een MBO-opleiding. MBO niveau 1 wordt normaal gesproken gerekend tot laagopgeleid, maar omdat in de enquête niet gevraagd is naar de verschillende MBO-niveaus, kunnen we dit onderscheid in dit onderzoek niet maken. Om deze reden concluderen we dat 12% tot maximaal 37% van de vrouwen laagopgeleid is.

Van de deelnemers heeft 41% een HBO- of WO-opleiding. We merken op dat bijna een vijfde van de hoogopgeleide vrouwen deze opleiding in het buitenland heeft gevolgd. Meerdere gemeenten geven aan dat het niveau van in het buitenland gevolgde HBO- en WO-opleidingen niet altijd overeenstemt met het corresponderende Nederlandse opleidingsniveau en deze vrouwen dus in de praktijk in Nederland lager opgeleid zijn.

Het aandeel hoogopgeleide vrouwen is in 2014 hoger dan in 2013 (35% in 2013 versus 47% in 2014). Dit is in lijn met de keuze van verschillende gemeenten om de doelgroep te verruimen naar vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Tabel 4.2 Hoogst genoten opleiding deelnemers, in Nederland of buitenland, diploma behaald, totalen 2013 en 2014 (n=510)

Opleiding	n	%	Opleiding in Nederland	Opleiding in buitenland	Diploma	Geen diploma
Geen	9	2%				
Basisschool	11	2%	3	8	8	3
VMBO (of VBO of MAVO)	39	8%	31	8	32	7
MBO	130	25%	114	16	104	26
HAVO	37	7%	24	13	33	4
VWO	41	8%	37	3 ²⁸	40	1
HBO	114	22%	102	12	95	19
WO	97	19%	67	30	86	11
Andere opleiding	24	5%	14	10	21	3
Wil niet zeggen	8	2%	0	1	0	1
Totaal	510	100%	392	101	419	75

Beoogde versus bereikte doelgroep

De combinatie van de gegevens over de uitkering- en/of werksituatie van vrouwen (tabel 4.1) en hun opleiding (tabel 4.2) leidt tot de vaststelling dat tussen de 3% en 11% van de respondenten

Noot 28 Van een deelnemer is onbekend of zij de opleiding in het buitenland heeft gevolgd.

voldoet aan de criteria voor de doelgroep van Eigen Kracht²⁹. Zij hebben geen uitkering en/of baan van meer dan twaalf uur per week en zijn laagopgeleid (lager dan MBO 3%, inclusief MBO 11%).

4.1.3 Achtergrondkenmerken van de deelnemers

Woonsituatie

De woonsituatie van de deelnemers is zeer divers (zie tabel 4.3). De meeste vrouwen wonen met partner en kinderen (35%). Verder woont bijna een kwart van de vrouwen alleen met kinderen (23%) en bijna een kwart met partner (22%).

Tabel 4.3 Woonsituatie van de deelnemers, totalen 2013 en 2014 (n=504)³⁰

Woonsituatie	n	%
Met partner en kinderen	175	35%
Met partner	113	22%
Met kinderen	115	23%
Niemand, ik woon alleen	68	13%
Anders	30	6%
Met ouders	3	1%
Totaal	504	100%

Leeftijd

In onderstaande tabel is af te lezen dat ruim twee derde van de vrouwen die deel hebben genomen aan een activiteit van Eigen Kracht tussen de 36 jaar en 55 jaar oud is (69%).

Ten opzichte van 2013 is in 2014 sprake van een toename van vrouwen in de leeftijd 46 – 55 jaar: 35% in 2013 en 43% in 2014.

Tabel 4.4 Leeftijd van de deelnemers, totalen 2013 en 2014 (n=504)³¹

Leeftijd	n	%
16-25 jaar	13	3%
26-35 jaar	68	13%
36-45 jaar	151	30%
46-55 jaar	196	39%
56-65 jaar	76	15%
Totaal	504	100%

Noot 29 De corresponderende percentages voor 2013 en 2014 afzonderlijk zijn respectievelijk 4% (lager dan MBO) en 9% (inclusief MBO) en 3% (lager dan MBO) en 13% (inclusief MBO).

Noot 30 Zes vrouwen wilden hun woonsituatie niet noemen.

Noot 31 Zes vrouwen wilden hun leeftijd niet noemen.

4.2 Werving en motivatie

Wijze waarop de vrouwen in 2013 hebben gehoord over de activiteiten van Eigen Kracht

De vrouwen hoorden via uiteenlopende kanalen over de activiteiten van het project Eigen Kracht. In onderstaande tabel zien we dat de deelnemers vooral via de krant (32%) en via hun netwerk (30%) over de activiteiten hebben gehoord. Tussen de 10% en 14% van de deelnemers komt via de gemeente, een folder of poster, internet of een ander medium in contact met het project Eigen Kracht.

Opvallend is dat ten opzichte van 2013 in 2014 sprake is van een halvering van het percentage vrouwen dat via de gemeente over de activiteiten van Eigen Kracht hoort (18% in 2013, 9% in 2014).

Tabel 4.5 Wijze waarop de vrouwen hebben gehoord van de activiteiten van Eigen Kracht, totalen 2013 en 2014 (n=510)³²

Middel	n	%
Via de krant	162	32%
Via een kennis / vriendin / burens / familie	154	30%
Via de gemeente	67	13%
Via een folder of poster	71	14%
Via internet	64	13%
Ander middel	53	10%
Via een event	20	4%
Via het buurthuis	14	3%
Via de tv of de radio	6	1%

Motivatie voor deelname

De motivatie van de vrouwen om deel te nemen aan de activiteiten van Eigen Kracht is weergegeven in tabel 4.6. De twee meest genoemde redenen zijn: 'om werk te vinden' (52%) en 'om beter te weten wat ik wil' (52%). Daarnaast was 'meer mensen leren kennen' voor 39% van de vrouwen een motivatie om deel te nemen. Ten opzichte van 2013 is het percentage vrouwen dat deelneemt om beter te weten wat ze wil flink gestegen (43% in 2013, 62% in 2014).

Tabel 4.6 Motivatie voor deelname aan activiteiten, totalen 2013 en 2014 (n=510)³³

Motivatie	n	%
Om werk te krijgen	267	52%
Om beter te weten wat ik wil	264	52%
Om meer mensen te leren kennen	200	39%

Noot 32 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Noot 33 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Om een opleiding te vinden	50	10%
Om vrijwilligerswerk te vinden	34	7%
Om een eigen bedrijf te starten	33	6%
Om Nederlandse taal te leren of te verbeteren	21	4%
Persoonlijke ontwikkeling	18	4%
Anders namelijk	36	7%

4.3 De Eigen Krachtactiviteiten

In tabel 4.7 staat aan welke Eigen Krachtactiviteit(en) de respondenten deelnamen. Veruit de meerderheid van de vrouwen nam deel aan de Tafelgesprekken (84%). Daarnaast namen de vrouwen deel aan trainingen of cursussen als voorbereiding op werk of opleiding (13%) en sollicitatietraining (11%).

Ten opzichte van 2013 is sprake van een forse afname in het percentage vrouwen dat taalles gevolgd heeft (14% in 2013, 4% in 2014). Taalles werd aangeboden in een aantal gemeenten waar het merendeel van de activiteiten in 2013 is afgerond.

Tabel 4.7 Eigen Krachtactiviteiten, totalen 2013 en 2014 (n=510)³⁴

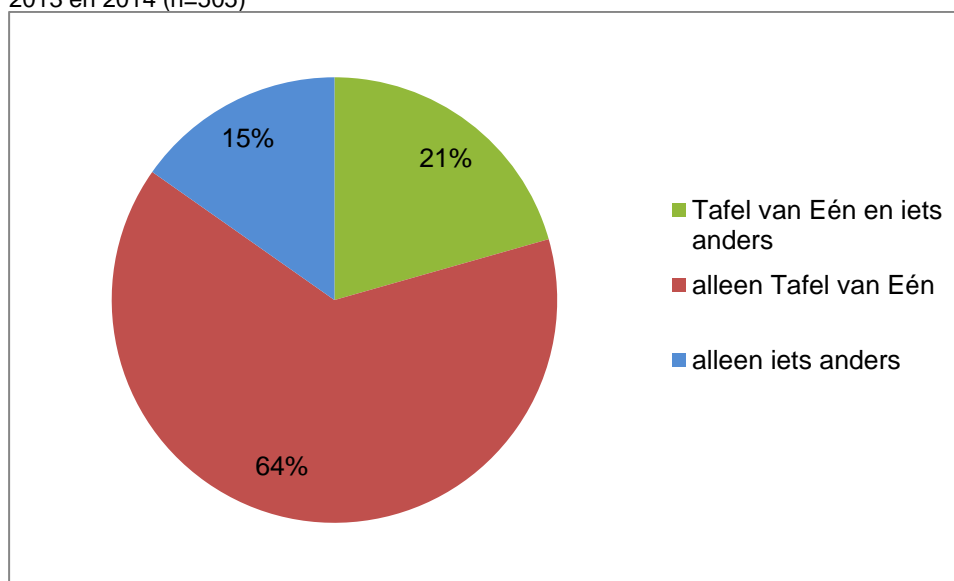
Activiteiten	n	%
Tafelgesprekken (De Tafel van Eén)	428	84%
Training of cursus als voorbereiding op werk of opleiding	66	13%
Taalles	47	9%
Sollicitatietraining	57	11%
Gesprekken over werk	33	6%
Gesprekken over opleiding	17	3%
Leerwerktraject/stage	12	2%
Gesprekken over opzetten eigen bedrijf	18	4%
Anders ³⁵	34	7%

In figuur 4.1 is te zien dat de meerderheid van de vrouwen, bijna twee derde, deelneemt aan tafelgesprekken, zonder daarnaast deel te nemen aan een andere activiteit. Een vijfde combineert deelname aan de tafelgesprekken met deelname aan iets anders en 15% van de vrouwen neemt alleen deel aan een andere activiteit.

Noot 34 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Noot 35 In de categorie 'anders' noemden de vrouwen onder andere ontbijtshow, natafelen en empowermenttrainingen.

Figuur 4.1 Percentage vrouwen dat deelnam aan Tafel van Eén gesprekken en/of andere activiteiten, totalen 2013 en 2014 (n=505)

4.4 Resultaten, waardering en behoefte

4.4.1 Resultaten

18% van de respondenten is eind december 2014, begin januari 2015 nog bezig met activiteiten van Eigen Kracht. Bij deze respondenten kunnen we dus nog niet bepalen wat het effect is van deelname. De resultaten in deze paragraaf hebben dan ook betrekking op de 417 respondenten (82%) die de activiteiten in 2014 hebben afgerond.

*Veranderde situatie*³⁶

In tabel 4.8 staat een overzicht van de situatie van de deelnemers na deelname aan het project. 16% van de vrouwen volgt nu een opleiding, heeft een baan of eigen onderneming. Daarnaast heeft 2% een andere baan gevonden. Dit percentage is (iets) lager dan de beoogde 20% uitstroom naar opleiding en werk en ook iets lager dan de uitkomst van het onderzoek onder de projectleiders (zie 2.5). Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de gemeente aangeeft dat de vrouwen bemiddeld zijn naar werk of opleiding maar dat de overstap nog niet daadwerkelijk is gemaakt.

Ruim een derde van de vrouwen heeft door de deelname aan de activiteiten meer zelfvertrouwen gekregen. Tevens weet ruim een derde na deelname beter wat zij wil. Bijna een derde kent na deelname meer mensen of is zich meer bewust van de eigen situatie.

Noot 36 In 2013 gaf 28% van de vrouwen aan dat er niets is veranderd. In 2014 is dit percentage gestegen tot 69%. Door een wijziging in de vraagstelling kunnen beide jaren echter niet goed worden vergeleken.

Tabel 4.8 Veranderingen na deelname activiteit Eigen Kracht, totalen 2013 en 2014 (n=417)³⁷

	n	%
Ik heb meer zelfvertrouwen gekregen	159	38%
Ik ken nu meer mensen	127	30%
Ik weet nu veel beter wat ik wil	144	35%
Ik ben me meer bewust van mijn situatie	122	29%
Ik heb meer sociale contacten en een sociaal netwerk	90	22%
Ik zoek nu een baan	85	20%
Ik heb nu een baan van meer dan twaalf uur per week	38	9%
Iets anders	37	9%
Ik volg nu een opleiding	13	3%
Ik zoek nu een opleiding	30	7%
Ik ga meer de deur uit	29	7%
Ik heb nu een andere baan	10	2%
Ik ben een eigen bedrijf begonnen	17	4%

Vrijwilligerswerk

Bij de presentatie van de meting 2013 bleek dat gemeenten de doorstroming naar vrijwilligerswerk als opstap naar een betaalde baan zagen. Op verzoek van OCW voegden we daarom in de enquête over 2014 vragen toe over vrijwilligerswerk.

De resultaten zijn als volgt: Van de vrouwen die in 2014 aan Eigen Kracht deelnamen verrichtte 28% vóór deelname aan de activiteiten van Eigen Kracht al vrijwilligerswerk. Daarnaast is 15% van de vrouwen door deelname aan de activiteiten vrijwilligerswerk gaan doen³⁸. Ruim de helft van de vrouwen die door deelname aan Eigen Kracht vrijwilligerswerk is gaan doen ziet het vrijwilligerswerk als opstap naar een betaalde baan.

Meer hoogopgeleide vrouwen stromen uit naar baan, opleiding of eigen onderneming

We hebben gekeken of er een verband is tussen opleidingsniveau en het behalen van de doelstelling van het project Eigen Kracht (uitstromen naar een baan, opleiding of eigen onderneming). Het aandeel laag- en midden opgeleide vrouwen dat uitstroomt naar werk of opleiding is iets lager (tussen de 12 en 13%) dan het aandeel hoogopgeleide vrouwen (18%). Dit verschil is echter niet significant. Omdat er meer hoogopgeleide dan laagopgeleide vrouwen deelnemen aan het project is het aantal hoogopgeleide vrouwen dat uitstroomt hoger dan laagopgeleide.

Noot 37 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Noot 38 In 2013 was dit percentage 7%. Door een wijziging in de vraagstelling van de enquête is geen goede vergelijking tussen 2013 en 2014 te maken.

Bijdrage activiteiten aan verandering

In tabel 4.9 is het percentage vrouwen dat aan de activiteiten heeft deelgenomen weergegeven; het percentage vrouwen dat zegt dat de activiteit(en) bijdroeg(en) aan hun persoonlijke verandering en het percentage vrouwen dat andere vrouwen de activiteiten zou aanraden.

Het merendeel van de deelnemers geeft voor alle activiteiten aan dat die hebben bijgedragen aan verandering. Dit is minder het geval voor de tafelgesprekken: 86% heeft hieraan deelgenomen en 63% zegt dat de activiteit heeft bijgedragen aan verandering. Dit betekent dat bij 23% van de vrouwen (dat is bij ongeveer honderd vrouwen) de tafelgesprekken niet voor verandering hebben gezorgd.

Tabel 4.9 Bijdrage van de activiteiten aan verandering in situatie en aanbevelen van activiteiten (n=417)³⁹

Activiteiten	Percentage vrouwen dat aan activiteit heeft deelgenomen	Percentage vrouwen dat aangeeft dat activiteit bijdraagt aan verandering	Percentage vrouwen dat activiteit aanraadt
Tafelgesprekken (De Tafel van Eén)	86%	63%	68%
Training of cursus (ter voorbereiding op werk of opleiding)	10%	6%	20%
Taalles	6%	5%	13%
Sollicitatietraining	11%	6%	17%
Leerwerktraject/stage	2%	3%	12%
Gesprekken over opleiding	2%	4%	12%
Gesprekken over werk	3%	2%	10%
Gesprekken over opzetten eigen bedrijf	2%	9%	8%
Iets anders	5%	6%	9%

Behoeft van vrouwen

Aan de respondenten is gevraagd aan welke activiteiten zij 'nu' vooral behoefte hebben (met 'nu' bedoelen we 'na de activiteiten die ze al gedaan hebben'), of ze ook van plan zijn die te gaan volgen en wat eventueel de reden is dat ze de activiteiten niet gaan volgen. Ruim een derde van de vrouwen geeft aan dat zij nu behoefte heeft aan activiteiten. Het gaat voornamelijk om hulp bij de zoektocht naar een (andere) baan. De vrouwen noemen onder andere: een sollicitatietraining volgen, gesprekken met een loopbaancoach en ondersteuning bij het opstellen van een CV en een profiel op LinkedIn. Ook hebben sommige vrouwen behoefte om een taal- of computercursus te volgen.

Van de vrouwen die nu behoefte hebben aan activiteiten, gaat ruim de helft die activiteiten ook daadwerkelijk volgen. Ruim een derde weet nog niet of zij gaan deelnemen en ruim een tiende ziet af van deelname. De belangrijkste redenen om de activiteiten niet te volgen zijn ontbrekende financiële middelen en geen tijd hebben. Andere redenen zijn dat zij niet in aanmerking komen voor de activiteiten of dat zij niet weten waar zij moeten zijn om de activiteiten te kunnen volgen

Noot 39 We merken hier echter bij op dat vrouwen die niet hebben deelgenomen aan een specifieke activiteit toch zeggen dat die heeft bijgedragen aan hun persoonlijke verandering.

Tevredenheid

In tabel 4.10 staat wat vrouwen van de gevolgde activiteiten vonden. We maken onderscheid tussen vrouwen die nog bezig zijn met de activiteiten en vrouwen die de activiteiten al hebben afgerond.

Ruim driekwart beoordeelt de activiteiten als (zeer) goed. Opvallend is dat vrouwen die nog bezig zijn met de activiteiten positiever zijn dan vrouwen die de activiteiten hebben afgerond. Van de vrouwen die nog bezig zijn, beoordeelt 87% de activiteiten als (zeer) goed. Het corresponderende percentage dat de activiteiten heeft afgerond is 75%.

Verder beoordelen vrouwen die zijn uitgestroomd naar werk, opleiding of eigen bedrijf de activiteiten positiever: 90% van de succesvol uitgestroomde vrouwen beoordeelt de activiteiten als (zeer) goed, tegenover 76% bij de vrouwen bij wie de doelstelling niet is behaald.

Tabel 4.10 Wat vond u van de activiteiten waar u aan deelgenomen hebt? (n=510)

Activiteit	Vrouwen die nog bezig zijn met de activiteiten (n=93)	Vrouwen die de activiteiten hebben afgerond (n=417)	Totaal (n=510)
Zeer goed	25%	24%	24%
Goed	62%	51%	53%
Redelijk	12%	19%	18%
Slecht	0%	4%	4%
Geen mening	1%	1%	2%
Totaal	100%	100%	100%

5 Conclusies

5.1 Bereik van doelgroep laagopgeleide vrouwen zonder werk en uitkering

Beoogd aantal deelnemers bereikt

De achttien gemeenten die deelnemen aan het project Eigen Kracht hebben het aantal vrouwen bereikt dat was beoogd. In totaal hebben tussen 2011 en 2015 in de achttien gemeenten bijna 6.400 vrouwen deelgenomen aan de activiteiten. Dit is 103% van het totaal aantal vrouwen dat de gemeenten samen met het ministerie van OCW wilden bereiken.

Doelgroep laagopgeleide vrouwen zonder baan en uitkering bereiken is lastig

Het project Eigen Kracht is in 2011 opgezet met het doel laagopgeleide vrouwen zonder werk van meer dan twaalf uur per week en zonder uitkering te activeren. Deze doelgroep blijkt moeilijk te bereiken. Uit de behaalde resultaten van de deelnemers blijkt dat een klein deel aan de drie criteria voldoet: tussen de 3 en 11%. Ongeveer de helft van het totaal aantal deelnemers had geen uitkering of baan (van meer dan twaalf uur). Tussen de 11 en 44% (inclusief MBO) is laagopgeleid.

Succesfactoren bij het bereiken van de vrouwen

Gedurende de looptijd van het project zijn gemeenten er steeds beter in geslaagd om vrouwen te bereiken. Het bereiken van de deelnemers kost dus tijd en dat is een belangrijk signaal voor de gemeenten die met ingang van 2015 starten met Eigen Kracht II. Er is duidelijk sprake van een sneeuwbaaleffect. Mond-tot-mondreclame en het direct aanspreken van vrouwen werkt het best, ook bereiken aankondigingen in huis aan huiskranten de vrouwen. Het communicatietraject van WOMEN Inc. bereikt veelal de hoger opgeleide vrouwen (zie knelpunten). Wanneer we de primaire doelgroep buiten beschouwing laten heeft het WOMEN Inc. communicatietraject wel een groot aantal vrouwen bereikt. De gemeenten benoemen het daarom ook als een succesfactor.

Knelpunten bij het bereiken van de vrouwen

Het aantal deelnemers is gehaald, maar slechts een deel daarvan behoort tot de doelgroep van laagopgeleide vrouwen zonder uitkering en baan. Die groep blijkt moeilijk te bereiken. Als oorzaken zien we:

- De activiteiten die lokaal georganiseerd worden trekken ook hoger opgeleide vrouwen en vrouwen met een uitkering aan. Bij de Tafel van Eén vond bewust geen voorselectie plaats. Iedereen die zich meldde mocht in beginsel mee doen. De Tafel van Eén blijkt gezien de methode en de taligheid een aanpak die vooral ook hoger opgeleide vrouwen aanspreekt. Voor sommige vrouwen heeft de Tafel van Eén een te hoge drempel.
- De 'echte' NUG-ger zonder werk, is lastig in beeld te krijgen. Zij komt niet in systemen voor, staat nergens geregistreerd. Gemeenten hebben daardoor nog steeds geen goed beeld van de omvang van de doelgroep. Het is lastig om deze vrouwen voor het project te vinden, omdat het een verborgen groep is. Wel wordt duidelijk dat de groep groter is dan verwacht en heel divers van samenstelling, aldus de projectleiders. De groep is divers: laagopgeleide jonge vrouwen maar ook een grote groep 55-plussers, zowel autochtone als allochtone vrouwen, vrouwen die

een eigen bedrijf hadden, midden- en hoogopgeleide vrouwen met een diploma uit het buitenland dat hier minder waard is.

- Het is vooral lastig om autochtone laagopgeleide vrouwen zonder werk te bereiken. Veel laagopgeleide vrouwen zijn boven de 55 jaar en schatten hun kansen op de arbeidsmarkt laag in. Deze vrouwen doen veel mantelzorg of vrijwilligerswerk en hebben daardoor ook niet meer de motivatie en de gelegenheid om betaald werk te zoeken en/of worden door hun omgeving niet in de gelegenheid gesteld om betaald werk te zoeken. Als ze bereikt zijn is het bovendien lastig om hen te activeren of tot deelname te stimuleren. Deze groep heeft vaak geen motivatie om te werken en realiseert zich onvoldoende dat wetten en regelingen zoals de AOW veranderen waardoor het risico van een armoedeval groter is;
- In een aantal gemeenten zijn er relatief veel nieuwkomers vanuit het buitenland waaronder vluchtelingen. Het niveau van opleiding en de diploma's binnen deze groep loopt sterk uiteen. Veel in het buitenland hoger opgeleide vrouwen lopen er tegen aan hun diploma in Nederland niet wordt erkend.
- Het niet beschikbaar zijn van kinderopvang blijkt ook een belemmering zowel voor deelname aan het project als voor latere deelname aan arbeid of opleiding. Voor deelname aan activiteiten van het project betreft het om incidentele opvang gedurende de activiteiten en de looptijd van activiteiten. Vrouwen hebben geen oppas en ook geen geld voor kinderopvang. Ook kunnen opvattingen over kinderopvang er toe leiden dat vrouwen geen gebruik willen maken van kinderopvang. Voor doorstroom naar opleiding en werk spelen ook de kosten van kinderopvang een rol. Kosten zijn inkomensafhankelijk en het inkomen van de partner telt ook mee.

Afstand tot de arbeidsmarkt

Gedurende de looptijd van het project Eigen Kracht is het merendeel van de gemeenten zich – in overleg met OCW - minder exclusief op de primaire doelgroep gaan richten. Het merendeel heeft de doelgroep verbreed naar vrouwen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Een grote afstand tot de arbeidsmarkt ontstaat door geen (recente) werkervaring, geen in Nederland erkende startkwalificatie of een verouderde (vak)opleiding en/of in persoonlijke, fysieke of psychische omstandigheden verkeren die de stap naar de arbeidsmarkt moeilijk maken. Deze keuze is gemaakt omdat bleek dat ook midden- en hogeropgeleide vrouwen met afstand tot de arbeidsmarkt vergelijkbare problemen hebben om betaald werk te vinden als de laagopgeleide vrouwen. Gemeenten hebben daarom ook midden en hoger opgeleide vrouwen en vrouwen met een uitkering toegelaten tot de activiteiten.

Voor de directe toekomst is een belangrijke vraag of bij een verbreding van de doelgroep het project de laagopgeleide NUG-ger nog bereikt. Zoals de gemeente Amsterdam constateert: “De meeste vrouwen uit de doelgroep bevinden zich waarschijnlijk in trede 2: dit zijn vrouwen die nog niet bemiddelbaar zijn naar werk, maar wel deel kunnen nemen aan activiteiten gericht op participatie.” Op basis van het onderzoek weten we dat een deel van de laagopgeleide vrouwen een intensieve begeleiding nodig heeft voor de toeleiding naar opleiding of werk. Een belangrijk verschil met vrouwen met een uitkering is dat bij deze laatste groep vaak een extrinsieke motivatie – behoud van uitkering – speelt om deel te nemen aan activiteiten. Dit geldt niet voor NUG-ers, om hen te motiveren om deel te nemen aan activiteiten en op zoek te gaan naar betaald werk moet intrinsieke motivatie aanwezig zijn of moet daaraan gewerkt worden.

5.2 Uitstroom naar werk en/of opleiding

Doelstelling doorstroming naar werk of opleiding is bereikt

De afspraak tussen gemeenten en OCW was bij aanvang van het project dat 20% van de deelnemers uitstroomt naar werk of opleiding. Die doelstelling is volgens de gegevens van de projectleiders van gemeenten bereikt. Bijna 1.325 vrouwen zijn bemiddeld naar opleiding of werk.

De resultaten van de enquête onder deelnemers laat een iets lager doorstromingspercentage van 16% zien. Daarbovenop geeft 2% aan een andere baan te hebben gevonden. Een mogelijke verklaring voor de discrepantie tussen de bevindingen van projectleiders en deelnemers is een verschil tussen bemiddelen naar opleiding en/of werk en daadwerkelijk een opleiding volgen of werk krijgen. Verder kunnen vrouwen soms niet starten met een opleiding, omdat er geen stageplekken of financiën zijn.

Daarenboven is ruim een kwart van de vrouwen na afronding van de activiteiten actief op zoek naar werk of vrijwilligerswerk (27%). De activiteiten van Eigen Kracht hebben bij hen nog niet geleid tot een betaalde baan, maar bij hen is wel sprake van een attitudeverandering en van ambitie. Tot slot is 15% van de vrouwen na afronding van de activiteiten vrijwilligerswerk gaan doen. Ruim de helft van deze vrouwen ziet het vrijwilligerswerk als opstap naar een betaalde baan.

G4

OCW heeft met de G4 gemeenten geen harde afspraken gemaakt over aantallen vrouwen die moesten bereikt worden en uitstromen naar werk of opleiding. De G4 gemeenten hebben hierin hun eigen doelstellingen. In Amsterdam zijn 522 NUG-klanten ingestroomd (waarvan 335 vrouwen) en 232 NUG-ers zijn uitgestroomd (waarvan 136 vrouwen). Utrecht behaalde in 2014 al het streefaantal van tweehonderdvijftig NUG-vrouwen en koppelde zoals voorgenomen 85 vrouwen aan een coach. In Rotterdam zijn honderdvijftig vrouwen door middel van gesubsidieerde projecten bereikt en een kleine honderd vrouwen in niet gesubsidieerde projecten. In Den Haag waren tot 2014 driehonderd vrouwen gestart met een individueel traject.

De deelnemers zijn tevreden over de aanpak

De deelnemers die de activiteiten van Eigen Kracht hebben afgerond zijn over het algemeen erg positief over de aanpak. Bijna 80% van hen beoordeelt de activiteiten als (zeer) goed. Vrouwen die nog bezig zijn met de activiteiten beoordelen deze positiever dan vrouwen die de activiteiten hebben afgerond. Verder beoordelen vrouwen die succesvol uitgestroomd zijn naar werk, opleiding of eigen onderneming de activiteiten positiever dan vrouwen bij wie deze doelstelling niet is behaald.

De aanpak versterkt empowerment van de doelgroep

Uit de resultaten blijkt dat er op verschillende manieren sprake is van empowerment van de doelgroep. Zo heeft 38% van de deelnemers meer zelfvertrouwen gekregen en weet ongeveer

een derde beter wat ze wil en/of kent meer mensen en/of is zich beter bewust van de eigen situatie⁴⁰.

Succesfactoren bij de uitstroom naar werk of opleiding

De belangrijkste succesfactor is de samenwerking met andere organisaties. Gedurende de looptijd van het project slagen de gemeenten er in om een betere koppeling te maken tussen activiteiten en trainingen. Ook is duidelijk dat de stap van de Tafel van Eén naar werk of opleiding voor een deel van de vrouwen te groot is. Er is na de Tafel een aanbod nodig dat specifiek gericht is op de toeleiding naar werk of opleiding. Dit is ook gerealiseerd in de vorm van natafelgesprekken of specifieke cursussen en trainingen. Verder is de methodiek van De Tafel van Een vanaf 2015 aangepast om in dit knelpunt te voorzien. Door het project is de samenwerking met lokale organisaties verbeterd en de andere werkwijze die in de gemeenten is ontstaan benoemen zij als succesfactor. De werkwijze is doelgericht, projectmatig en integraal.

Knelpunten bij de uitstroom naar werk of opleiding

Het grootste struikelblok bij de bemiddeling vormt volgens de projectleiders de aansluiting op de arbeidsmarkt. Het opleidingsniveau, de capaciteiten en de (subjectieve) beschikbaarheid van de vrouwen sluiten niet goed aan op de arbeidsmarkt. Vrouwen richten zich bij het vinden van werk vooral op de zorg en daar zit de werkgelegenheid vast. In de techniek is voldoende werkgelegenheid maar de vraag uit deze sector sluit niet aan op wat de vrouwen willen of kunnen. Een enkele gemeente noemt de leeftijd van de deelnemers als belemmering. Vooral 50plussers zijn moeilijker te bemiddelen naar betaald werk. Het blijft lastig om de doelgroep te blijven motiveren als er weinig vooruitzicht is op werk. Ten opzichte van 2013 zijn er volgens de projectleiders verbeteringen in de aansluiting op het onderwijs, de contacten en samenwerking met ROC's zijn verbeterd.

Een ander knelpunt volgens projectleiders van de G4 is dat voor WWB-ers per 1 januari 2015 de Participatiewet in werking treedt. De Participatiewet heeft als doel om iedereen met arbeidsvermogen naar (regulier) werk toe te leiden. Cruciaal voor het slagen van de Participatiewet is persoonlijke begeleiding (maatwerk) voor de WWB-ers en ondersteuning van werkzoekenden en werkgevers, en juist dit komt de eerste jaren behoorlijk onder druk door de scherpe bezuinigingen. Minder begeleiding betekent meer mensen die aan de kant zullen blijven staan. Zeker de mensen met een lage(re) loonwaarde. Om te zorgen dat de nieuwe Participatiewet de vrouwen uit de doelgroep Eigen Kracht niet (te hard) zal treffen is doelgericht specifiek beleid nodig. Dit is een aandachtspunt bij de uitvoering van Eigen Kracht II.

5.3 Invulling integrale aanpak/netwerkvorming

Invulling integrale aanpak en partners

In alle gemeenten is een bestuurlijk vastgesteld plan met doelen, uitgangspunten, uitvoering, financiën en samenwerkingspartners. In alle gemeenten bouwt de aanpak voort op bestaande

Noot 40 Research voor beleid, 'Je weet wat je hebt, maar niet wat je krijgt'. Niet werkende vrouwen en keuze voor werk, augustus 2011 (in opdracht van het ministerie van OCW).

initiatieven en/of netwerken. Dit heeft geresulteerd in achttien verschillende aanpakken met eigen lokale kleur. In de gemeenten hebben zich gedurende het project wijzigingen voorgedaan in de aanpak: de doelstelling is aangepast, aantal en type samenwerkingspartners zijn gewijzigd.

De lokale partners vervullen verschillende rollen, van projectcoördinator tot uitvoerder van een cursus of training tot bemiddelaar. Ook de gemeentelijke afdeling waar het project is ondergebracht verschilt per gemeente. In de helft van de gemeenten is een projectgroep opgezet met vertegenwoordigers van de samenwerkingspartners en in andere gemeenten is gekozen voor periodiek bilateraal overleg. De termijnen en wijze waarop overleg plaatsvindt met de lokale en in sommige gevallen regionale samenwerkingspartners zijn afhankelijk van of er een projectgroep is ingericht en/of er sprake is van structurele of ad hoc samenwerking. Samenwerking met bedrijfsleven is minder intensief dan gemeenten bij aanvang wilden.

Verantwoordelijkheid voor werving en bemiddeling

De organisatie van de werving van de deelnemers en vervolgens de bemiddeling naar werk verschillen eveneens per gemeente. In driekwart van de gemeenten neemt de gemeente zelf (ook) verantwoordelijkheid voor de werving, in ruim de helft van de gemeenten organiseert WOMEN Inc. wervingscampagnes (voor de Tafel van Een). In de loop van het project zien we dat (eerdere) deelnemers, vrouwenorganisaties en vrijwilligersorganisaties vaker nieuwe deelnemers werven.

Gemeenten vinden dat de deelnemende vrouwen zelf verantwoordelijk zijn voor de stap naar werk/opleiding. De gemeentelijke organisatie, het werkgeversservicepunt en UWV/Werkplein kunnen daarbij ondersteunen.

5.4 Uitzicht op opname van Eigen Kracht in het beleid van de gemeente

Aanbod van OCW voor Eigen Kracht II

Op basis van de tussentijdse resultaten heeft OCW besloten om een vervolg te geven aan het Eigen Kracht project in 2015 en 2016. Zij hebben centrumgemeenten arbeidsmarktregio's uitgenodigd om hieraan deel te nemen. Dit betekent dat een aantal van de deelnemende gemeenten uit Eigen Kracht I niet meer in aanmerking komt voor deelname.

Van de G4 gaan alle vier de gemeenten Amsterdam, Utrecht en Rotterdam en Den Haag door met het project Eigen Kracht. Zij maken alle vier gebruik van het aanbod van OCW voor cofinanciering. Van de G18 gemeenten zijn veertien gemeenten centrumgemeente. Twaalf daarvan gaan door met het project Eigen Kracht II. Twee gemeenten die geen centrumgemeente zijn, doen dit in samenwerking met een centrumgemeente.

Inbedding aanpak in gemeenten

We kunnen op het moment van het onderzoek niet inschatten of gemeenten die niet uitgenodigd zijn door OCW of niet op de uitnodiging ingaan (onderdelen van de) Eigen Kracht aanpak integreren in lokaal beleid.

Verbreiding doelgroep tot vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt

De doelgroep van Eigen Kracht II bestaat uit vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Gemeenten brengen variaties aan op die doelgroep: alle vrouwen die onvoldoende 'eigen kracht' hebben om de stap naar betaald werk zelf te maken, zoals vrouwen met een WWB-uitkering.

Ook de vier grote gemeenten verbreden de doelgroep tijdens Eigen Kracht II. In Utrecht betreft de doelgroep mannen en vrouwen met afstand tot de arbeidsmarkt. Waarbij 80 % van de doelgroep uit vrouwen bestaat. In Amsterdam kunnen naast laagopgeleide NUG-vrouwen, ook andere groepen vrouwen (die soms overlappen met de NUG-groep) aan het project deelnemen: bijvoorbeeld NUGgers met een middelbare of hogere opleiding, alleenstaande moeders, werkende armen en vluchtelingen. Rotterdam hanteert het principe dat niemand wordt uitgesloten. Naast laagopgeleide NUG-vrouwen zijn dus alle vrouwen, met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, welkom.

Aanbod WOMEN Inc: de Tafel van Eén

Vanaf 2015 wordt De Tafel van één niet meer gesubsidieerd door OCW. WOMEN Inc biedt de Tafel van Eén nu rechtstreeks aan gemeenten aan, die dit dan uit eigen middelen moeten financieren. Drie gemeenten gaan door met de tafel van één en vier gemeenten zijn dit van plan. Gemeenten die niet op ingaan op het aanbod van de Tafel van één geven hiervoor verschillende redenen: de Tafel van Eén is te talig en hoogdrempelig voor laagopgeleide vrouwen, er is lokaal passender aanbod aanwezig, de gemeente heeft te weinig budget beschikbaar zodat de financiering ten koste van andere gemeentelijke voorzieningen gaat. Ook hier gaat de kost voor de baat uit. Mogelijke besparingen op uitkeringen vindt men te ongewis.

5.5 Werkzame elementen om de doelgroep te bereiken en te activeren

Werving: Mond-tot-mondreclame werkt het beste

De werving van vrouwen uit de doelgroep is het meest succesvol door mond-tot-mondreclame en het direct aanspreken van de vrouwen. Dit wordt bevestigd door de vrouwen zelf. Bijna een derde hoort voor het eerst van (de activiteiten) van Eigen Kracht door een kennis, vriendin, buur of familielid. Daarnaast komen vrouwen ook door een bericht in de krant of via de gemeente in contact met het project.

Langdurige begeleiding en maatwerk

Een deel van de beoogde doelgroep van laagopgeleide vrouwen heeft een lange weg te gaan en langdurig begeleiding is dus nodig. In die begeleiding is (individueel) maatwerk belangrijk met een op maat gesneden volgorde van activiteiten. Bij die activiteiten hoort ook een training die vrouwen leert om (digitaal) te solliciteren en te netwerken. Vertrouwen en continuïteit zijn belangrijke voorwaarden voor het slagen van het project.

Samenwerking met lokale partners

In een op maat gesneden aanbod dat vrouwen bereikt, activeert, motiveert en sterker maakt past een gebundeld aanbod van gemeente, welzijnsorganisatie, vrijwilligersbank, opleidingen en bedrijfsleven. De laatste twee kunnen meer betrokken zijn, ook om de aansluiting tussen het traject dat de vrouw doorloopt en de vraag van de arbeidsmarkt beter op elkaar aan te laten sluiten.

Bijlagen

Bijlage 1 Toetsingskader

Toetsingscriterium	Operationalisatie
<p>Er is een structurele gemeentelijk of regionale aanpak 'Eigen Kracht'.</p>	<p>Er is een bestuurlijk vastgesteld plan van aanpak met doelen, uitgangspunten, uitvoering, financiën en samenwerkingspartners;</p> <p>De omschreven doelgroep voldoet aan de criteria van laagopgeleide niet-werkende vrouwen (basisonderwijs tot en met niveau 2 Mbo is hoogst voltooide opleiding, niet-werkend of in een kleine baan van maximaal twaalf uur, geen uitkering).</p> <p>De aanpak bouwt voort op bestaande lokale initiatieven voor deze doelgroep.</p> <p>De taken en rollen zijn helder omschreven en duidelijk voor de lokale partners.</p>
<p>Er is afstemming van de interne gemeentelijke dienstverlening op het gebied van welzijn, onderwijs, sociale zaken en werkgelegenheid</p>	<p>De beleidsterreinen welzijn, onderwijs, sociale zaken en werkgelegenheid binnen de gemeente zijn betrokken bij de aansturing of uitvoering van het project Eigen Kracht.</p>
<p>De gemeente mobiliseert en werkt samen met relevante lokale partners</p>	<p>De gemeente mobiliseert het bedrijfsleven, vrouwen- en zelforganisaties, welzijnsorganisaties, onderwijs en andere relevante lokale partners om een bijdrage te leveren aan de aanpak Eigen Kracht.</p> <p>Alle relevante samenwerkingspartners wijze een lokale contactpersoon aan.</p> <p>De contactpersonen van lokale partners voeren regelmatig overleg met de gemeentelijke projectleider.</p> <p>De gemeente zorgt voor 'warme' overdracht van de deelnemers aan de organisaties die de bemiddeling naar werk of opleiding uitvoeren.</p>
<p>De gekozen lokale aanpak sluit aan bij de doelgroep laagopgeleide niet-werkende vrouwen</p>	<p>De beoogde doelgroep wordt bereikt.</p> <p>De aanpak zorgt voor een attitudeverandering bij de beoogde doelgroep.</p> <p>De deelnemers zijn tevreden over de aanpak.</p> <p>De aanpak zorgt voor empowerment van de doelgroep.</p>

Bijlage 2 Succesfactoren en belemmerende factoren bij de werving van de doelgroep

Tabel B2.1 Succesfactoren bij de werving van de doelgroep van Eigen Kracht⁴¹

Wat gaat goed bij het werven	2012 (n=18)		2013 (n=18)		2014 (n=11)	
	n	% van de gemeenten	n	% van de gemeenten	n	% van de gemeenten
Het samenwerken met andere organisaties	15	83%	13	72%	6	55%
Het bereiken van een groot aantal vrouwen	8	44%	11	61%	9	82%
Het bereiken van de doelgroep	9	50%	8	44%	5	45%
Overige	7	39%	4	22%	2	18%

Tabel B2.2 Belemmerende factoren bij de werving van de doelgroep van Eigen Kracht⁴²

Wat gaat minder goed bij het werven	2012 (n=18)		2013 (n=18)		2014 (n=11)	
	n	% van de gemeenten	n	% van de gemeenten	n	% van de gemeenten
Het bereiken van de doelgroep	7	39%	6	33%	5	45%
Het samenwerken met andere organisaties	0	0%	4	22%	0	0%
Het bereiken van een groot aantal vrouwen	3	17%	4	22%	1	9%
Overige	12	67%	9	50%	7	64%

Noot 41 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Noot 42 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Tabel B2.3 De werving van de doelgroep van Eigen Kracht 2014⁴³

Werving	2012 (n=18)		2013 (n=18)		2014 (n=11)	
	n	% van de gemeenten	n	% van de gemeenten	n	% van de gemeenten
WOMEN Inc. ⁴⁴	12	67%	14	78%	6	55%
Welzijnsorganisaties	12	67%	11	61%	4	36%
Gemeente	12	67%	9	50%	8	73%
(Eerdere) deelnemers	0	0%	8	44%	5	45%
Vrouwenorganisaties	9	50%	6	33%	5	45%
Vrijwilligersorganisaties	9	50%	5	28%	5	45%
UWV/Werkplein	5	28%	4	22%	2	18%
Buurthuis	4	22%	2	11%	1	9%
Werkgeversservicepunt	2	11%	1	6%	2	18%
Overige organisaties	7	39%	9	50%	7	64%

Tabel B2.4 Organisaties die de vrouwen bemiddelen naar (vrijwilligers-)werk en/of opleiding in 2014⁴⁵

Organisaties die bemiddelen	2012 (n=18)		2013 (n=18)		2014 (n=11)	
	n	% van de gemeenten	n	% van de gemeenten	n	% van de gemeenten
Gemeente	11	61%	9	50%	4	36%
UWV/Werkplein	7	39%	8	44%	3	27%
Welzijnsorganisaties	6	33%	6	33%	2	18%
Werkgeversservicepunt	5	28%	5	28%	4	36%
NUG-consulent	3	17%	5	28%	2	18%
Bedrijfsleven	4	22%	3 ⁴⁶	17%	1	9%
Uitzendbureau	7	39%	2	11%	1	9%
Overige organisaties ⁴⁷	9	50%	7	39%	5	45%

Noot 43 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Noot 44 Redenen voor de afgenomen rol van WOMEN Inc. in de werving kan zijn dat in een aantal gemeenten het beschikbare budget voor 2015 voor WOMEN Inc. op was. Gemeenten maakten vooraf met WOMEN Inc. afspraken over het aantal tafels dat werd georganiseerd. Gedurende de looptijd van het project zijn hier geen tafels bijgekomen.

Noot 45 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Noot 46 Door één gemeente is hier de specifieke samenwerking met bedrijfsleven voor BBL-trajecten genoemd.

Noot 47 Overige organisaties die een rol hebben in de bemiddeling zijn: ROC, projectleider die mensen introduceert in team van werkgeversdienstverlening, maatschappelijke organisaties en de Sociale Dienst.

Bijlage 3 Partijen die activiteiten van Eigen Kracht aanbieden

Tabel B3.1 Organiserende partijen activiteiten Eigen Kracht, 2014 (n=13)⁴⁸

Activiteit	Welzijns-organisatie	Vrouwen-organisatie	Werkgevers Servicepunt	Werk-plein	Bedrijfs-Vrijwilligers-leven organisatie	Women Inc.	Overig	Wordt niet aangeboden
De Tafel van Eén	-	-	-	-	-	1 (8%)	7 (53%)	1 (8%) 5 (38%)
Sollicitatietraining	2 (15%)	4 (31%)	1 (8%)	3 (23%)	1 (8%)	1 (8%)	-	3 (23%) 2 (15%)
Individuele coachingsgesprekken	2 (15%)	2 (15%)	1 (8%)	1 (8%)	-	1 (8%)	-	4 (31%) 2 (15%)
Volwassenenonderwijs	1 (8%)	1 (8%)	-	-	1 (8%)	-	-	7 (54%) 5 (38%)
Taalvaardigheidstraining	3 (23%)	2 (15%)	-	-	1 (8%)	2 (15%)	-	5 (38%) 5 (38%)
Leerwerktrajecten	1 (8%)	2 (15%)	1 (8%)	4 (31%)	3 (23%)	3 (23%)	-	4 (31%) 4 (31%)
Gesprekken over het opzetten van een eigen bedrijf	-	-	2 (15%)	3 (23%)	2 (15%)	1 (8%)	-	3 (23%) 3 (23%)
Cursus en/of training ter bevordering van Empowerment	2 (15%)	5 (38%)	-	1 (8%)	1 (8%)	2 (15%)	-	3 (23%) 2 (15%)

Noot 48 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Bijlage 4 Succesfactoren en belemmerende factoren bij de bemiddeling van de doelgroep

Tabel B4.1 Succesfactoren bij de bemiddeling van de doelgroep van Eigen Kracht⁴⁹

Wat gaat goed bij het bemiddelen	2012 (n=18)		2013 (n=18)		2014 (n=11)	
	n	% van de gemeenten	n	% van de gemeenten	n	% van de gemeenten
Het samenwerken met andere organisaties	11	61%	13	72%	8	73%
Het aansluiten op de arbeidsmarkt	3	17%	8	44%	3	27%
Het aansluiten op het onderwijs	0	0%	8	44%	5	45%
Het ontwikkelen van een nieuwe werkwijze	7	39%	7	39%	6	55%
Het bemiddelen van een nieuwe doelgroep	2	11%	4	22%	2	18%
Het bemiddelen van een grote doelgroep	0	0%	3	17%	1	9%
Anders, namelijk	9	50%	5	28%	4	36%

Tabel B4.2 Belemmerende factoren bij de bemiddeling van de doelgroep van Eigen Kracht⁵⁰

Wat gaat minder goed bij het bemiddelen	2012 (n=18)		2013 (n=18)		2014 (n=11)	
	n	% van de gemeenten	n	% van de gemeenten	n	% van de gemeenten
Het aansluiten op de arbeidsmarkt	9	50%	12	67%	8	73%
Het aansluiten op het onderwijs	0	0%	8	44%	3	27%
Het bemiddelen van een grote doelgroep	3	17%	7	39%	1	9%
Het bemiddelen van een nieuwe doelgroep	5	28%	3	17%	1	9%
Het samenwerken met andere organisaties	1	6%	2	11%	0	0%
Het ontwikkelen van een nieuwe werkwijze	1	6%	0	0%	0	0%
Anders, namelijk	9	50%	3	17%	4	36%

Noot 49 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Noot 50 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Bijlage 5 Deelnemers Eigen Kracht: resultaten 2013 en 2014 afzonderlijk

Tabel B5.1 Uitkering- en/of werksituatie voor deelname⁵¹, 2013 en 2014 afzonderlijk

Doelgroep	2013		2014	
	n	%	n	%
Geen baan en geen uitkering	92	41%	113	49%
Een uitkering	90	40%	78	34%
Een baan van twaalf uur of minder per week	14	6%	21	9%
Een baan van meer dan twaalf uur per week	30	13%	19	8%
Totaal	226	100%	231	100%

Tabel B5.2 Hoogst genoten opleiding deelnemers, in Nederland of buitenland, diploma behaald, 2013

Opleiding 2013	Opleiding in Nederland		Opleiding in Buitenland		Diploma Behaald	Geen diploma
	n	%	n	n	n	n
Geen	4	2%	-	-	-	-
Basisschool	8	3%	3	5	6	2
VMBO (of VBO of MAVO)	19	7%	14	5	14	5
MBO	47	18%	34	13	33	14
HAVO	23	9%	15	8	19	4
VWO	39	15%	36	2	38	1
HBO	32	12%	26	6	24	8
WO	60	23%	39	21	53	7
Andere opleiding	24	9%	14	10	21	3
Wil niet zeggen	1	0%	0	1	0	1
Totaal	257	100%	181	71	208	45

Noot 51 Vrijwilligerswerk wordt in deze tabel buiten beschouwing gelaten.

Tabel B5.3 Hoogst genoten opleiding deelnemers, in Nederland of buitenland, diploma behaald, 2014

Opleiding 2014			Opleiding in	Opleiding in	Diploma	Geen
	n	%	Nederland	Buitenland	Behaald	diploma
Geen	5	2%	-	-	-	-
Basisschool	3	1%	0	3	2	1
VMBO (of VBO of MAVO)	20	8%	17	3	18	2
MBO	83	33%	80	3	71	12
HAVO	14	5%	9	5	14	0
VWO	2	1%	1	1	2	0
HBO	82	32%	76	6	71	11
WO	37	15%	28	9	33	4
Andere opleiding	0	0%	-	-	-	-
Wil niet zeggen	7	3%	-	-	-	-
Totaal	253	100%	211	30	211	30

Tabel B5.4 Woonsituatie van de deelnemers, 2012 en 2013 afzonderlijk

Woonsituatie	2013		2014	
	n	%	n	%
Met partner en kinderen	80	31%	95	38%
Met partner	69	27%	44	18%
Met kinderen	59	23%	56	23%
Niemand, ik woon alleen	23	9%	45	18%
Anders	23	9%	7	3%
Met ouders	3	1%	0	0%
Totaal	257	100%	247	100%

Tabel B5.5 Leeftijd van de deelnemers, 2012 en 2013 afzonderlijk

Leeftijd	2013		2014	
	n	%	n	%
16-25 jaar	8	3%	4	2%
26-35 jaar	38	15%	31	12%
36-45 jaar	82	32%	71	28%
46-55 jaar	90	35%	107	43%
56-65 jaar	39	15%	36	15%
Totaal	257	100%	249	100%

Tabel B5.6 Wijze waarop de vrouwen in 2013 hebben gehoord van de activiteiten van Eigen Kracht, 2012 en 2013 afzonderlijk⁵²

Middel	n	2013		2014	
		%	n	%	n
Via de krant	84	33%	78	31%	
Via een kennis/vriendin/buren/familie	69	27%	85	34%	
Via de gemeente	47	19%	20	8%	
Via een folder of poster	31	12%	40	16%	
Via internet	27	11%	37	15%	
Ander middel	22	9%	31	12%	
Via een event	9	4%	11	4%	
Via het buurthuis	6	2%	8	3%	
Via de tv of de radio	3	1%	3	1%	

Tabel B5.7 Motivatie voor deelname aan activiteiten, 2012 (n=257) en 2013 (n=253) afzonderlijk⁵³

Motivatie	n	2013		2014	
		%	n	%	n
Om werk te krijgen	133	52%	134	53%	
Om beter te weten wat ik wil	110	43%	154	61%	
Om meer mensen te leren kennen	93	36%	107	42%	
Om een opleiding te vinden	35	14%	15	6%	
Om vrijwilligerswerk te vinden	25	10%	9	4%	
Om een eigen bedrijf te starten	17	7%	16	6%	
Om Nederlandse taal te leren of te verbeteren	15	6%	6	2%	
Persoonlijke ontwikkeling	8	4%	10	4%	
Anders namelijk	18	7%	18	7%	

Noot 52 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk

Noot 53 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk

Tabel B5.8 Eigen Krachtactiviteiten, 2012 (n=257) en 2013 (n=253) afzonderlijk

Activiteiten	2013		2014	
	n	%	n	%
Tafelgesprekken (De tafel van één)	205	80%	223	88%
Training of cursus ter voorbereiding op werk of opleiding	37	15%	29	12%
Taalles	35	14%	12	4%
Sollicitatietraining	33	13%	24	10%
Gesprekken over werk	18	7%	15	6%
Gesprekken over opleiding	9	4%	8	3%
Leerwerktraject / stage	8	3%	4	2%
Gesprekken over opzetten eigen bedrijf	7	3%	11	4%
Anders	12	5%	22	8%

Tabel B5.9 Veranderingen na deelname activiteit Eigen Kracht, 2013 (n=204) en 2014 (n=213) afzonderlijk⁵⁴

	n	2013	n	2014
		%		%
Ik heb meer zelfvertrouwen gekregen	56	28%	103	48%
Ik ken nu meer mensen	51	25%	76	36%
Ik weet nu veel beter wat ik wil	46	23%	98	46%
Ik ben me meer bewust van mijn situatie	43	21%	79	37%
Ik heb meer sociale contacten en een sociaal netwerk	30	15%	60	28%
Ik zoek nu een baan	25	12%	60	28%
Ik heb nu een baan van meer dan 12 uur per week	14	7%	24	11%
Ik doe nu vrijwilligerswerk	15	7%	-	-
Iets anders, namelijk	14	7%	23	11%
Ik volg nu een opleiding	10	5%	3	1%
Ik zoek nu een opleiding	8	4%	22	10%
Ik ga meer de deur uit	8	4%	21	10%
Ik beheer de Nederlandse taal beter	7	3%	-	-
Ik heb nu een andere baan	7	3%	3	1%
Ik ben een eigen bedrijf begonnen	6	3%	11	5%

Noot 54 Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Tabel B5.10 Bijdrage van de activiteiten aan verandering in situatie en aanbevelen van activiteiten, 2013 (n=204)

Activiteiten 2013	Percentage vrouwen dat aan activiteit heeft deelgenomen	Percentage vrouwen dat aangeeft dat activiteit bijdraagt aan verandering	Percentage vrouwen dat activiteit aanraadt
Tafelgesprekken (De Tafel van Eén)	82%	57%	64%
Training of cursus (ter voorbereiding op werk of opleiding)	11%	9%	25%
Taalles	7%	7%	21%
Sollicitatietraining	11%	6%	19%
Leerwerktraject/stage	3%	5%	15%
Gesprekken over opleiding	2%	4%	12%
Gesprekken over werk	5%	2%	12%
Gesprekken over opzetten eigen bedrijf	2%	7%	2%
Iets anders	3%	4%	9%

Tabel B5.11 Bijdrage van de activiteiten aan verandering in situatie en aanbevelen van activiteiten, 2014 (n=213)

Activiteiten 2014	Percentage vrouwen dat activiteit heeft afgerond	Percentage vrouwen dat aangeeft dat activiteit bijdraagt aan verandering	Percentage vrouwen dat activiteit aanraadt
Tafelgesprekken (De tafel van één)	90%	69%	71%
Training of cursus (ter voorbereiding op werk of opleiding)	8%	4%	15%
Taalles	4%	3%	6%
Sollicitatietraining	10%	5%	15%
Leerwerktraject/stage	0%	0%	8%
Gesprekken over opleiding	1%	4%	13%
Gesprekken over werk	1%	2%	7%
Gesprekken over opzetten eigen bedrijf	2%	11%	14%
Iets anders	7%	8%	9%

Tabel B5.12 Wat vond u van de activiteiten waar u aan deelgenomen hebt? 2013 (n=257)

Activiteit	Vrouwen die nog bezig zijn met de activiteiten (n=53)	Vrouwen die de activiteiten hebben afgerond (n=204)	Totaal (n=257)
Zeer goed	29%	19%	21%
Goed	58%	53%	54%
Redelijk	13%	20%	18%
Slecht	0%	6%	5%
Geen mening	0%	2%	2%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel B5.13 Wat vond u van de activiteiten waar u aan deelgenomen hebt? 2014 (n=253)

Activiteit	Vrouwen die nog bezig zijn met de activiteiten (n=40)	Vrouwen die de activiteiten hebben afgerond (n=213)	Totaal (n=253)
Zeer goed	20%	29%	28%
Goed	67%	49%	51%
Redelijk	10%	18%	17%
Slecht	0%	3%	3%
Geen mening	3%	1%	1%
Totaal	100%	100%	100%

Bijlage 6 Deelnemers Eigen Kracht: Onderzoeksmethodologie

Steekproef

In de totale periode van het project zijn er 6.180 deelnemers. Op basis van een betrouwbaarheidsberekening komen we uit op een netto benodigde steekproef van minimaal 237 respondenten. Omdat niet in alle gemeenten de beoogde doelgroep even groot is, stellen we de steekproef proportioneel samen: de verhouding van het aantal respondenten per gemeente in de steekproef komt overeen met de verhouding van het aantal beoogde deelnemers per gemeente in de totaal beoogde doelgroep landelijk.

In 2014 waren er in totaal 2.068 deelnemers aan Eigen Kracht in 16 gemeenten⁵⁵. Onder de deelnemers werd een aselechte steekproef van 439 deelnemers getrokken. Zij kregen vervolgens per mail een verzoek tot het invullen van de digitale enquête. 140 deelnemers vulden de enquête volledig in. Dit betekent een respons van 32% ten opzichte van de steekproef en 7% ten opzichte van het totale aantal deelnemers.

Het aantal respondenten werd per gemeente aangevuld met telefonische interviews⁵⁶ tot 253. Dit komt neer op een respons van 58% ten opzichte van de steekproef en 12% ten opzichte van het totale aantal deelnemers.

Noot 55 Twee gemeenten leverden geen gegevens aan van deelnemende vrouwen.

Noot 56 Mediad in Rotterdam voerde in opdracht van DSP-groep de telefonische interviews uit. Bij enkele interviews werd een tolk ingezet.

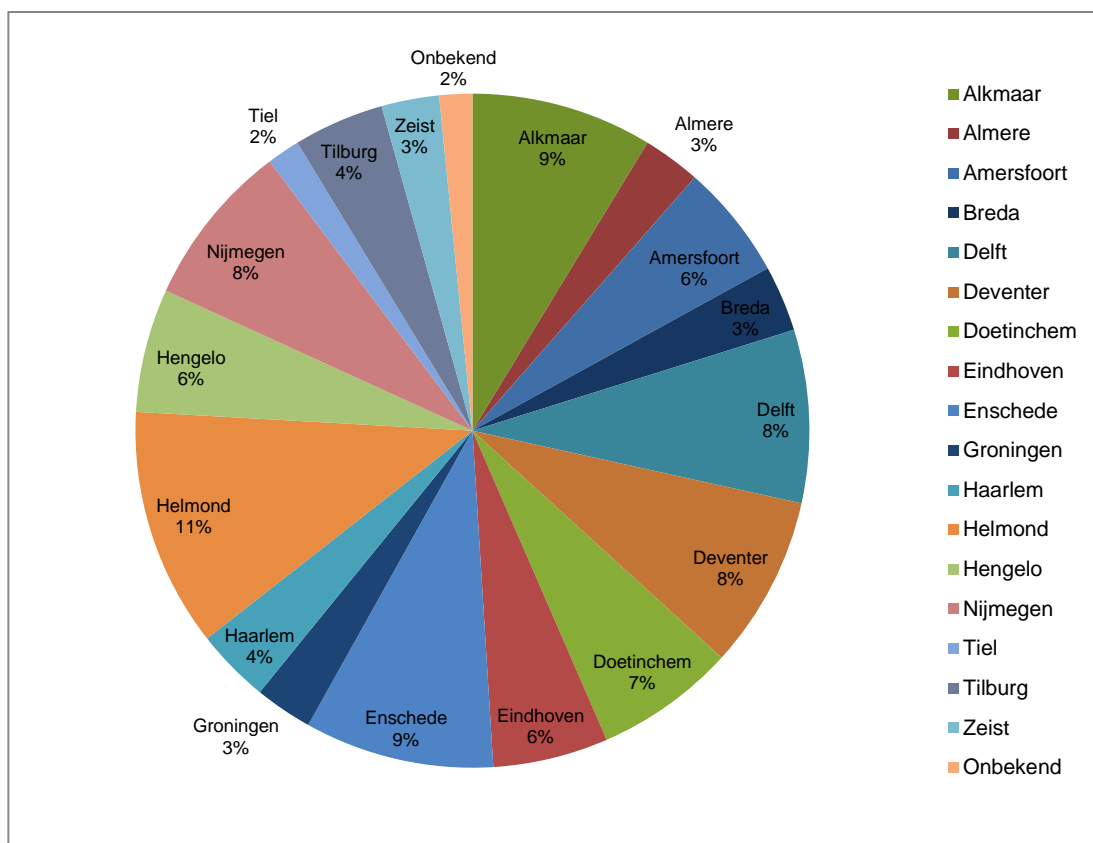
Onderstaande tabel geeft een overzicht van de steekproef en het aantal respondenten in 2014. De responspercentages zijn vergelijkbaar met die van 2013.

Tabel B6.1 Overzicht steekproef deelnemers Eigen Kracht

Gemeente	beoogde aantal doelgroep	% gemeente t.o.v. totaal	benodigd aantal respondenten	Aantal respondenten
Alkmaar	500	9%	22	22
Almere	150	3%	7	7
Amersfoort	300	6%	13	14
Breda	150	3%	7	8
Delft	450	8%	20	21
Deventer	450	8%	20	21
Doetinchem	330	6%	15	17
Eindhoven	300	6%	13	14
Enschede	450	8%	20	23
Groningen	450	8%	20	7
Haarlem	-	-	-	9
Helmond	450	8%	20	29
Hengelo	450	8%	20	15
Leeuwarden	-	-	-	-
Nijmegen	450	8%	20	20
Tiel	150	3%	7	4
Tilburg	200	4%	9	11
Zeist	150	3%	7	7
Onbekend	-	-	-	4
Totaal G18	5.380	100%	236	253

De verdeling van de respondenten over de gemeenten is weergegeven in onderstaande figuur. Er is een goede spreiding van de deelnemers over alle gemeenten.

Figuur B6.1 Aantal respondenten per gemeente in 2014 in %

Non-respons telefonische enquête

Acht vrouwen wilden niet meewerken aan de telefonische enquête. Als voornaamste reden gaven zij hier voor aan dat het onderwerp hen niet interesseert. Andere redenen zijn geen zin hebben om mee te werken, het nut van het onderzoek niet inzien of uit principiële overwegingen niet mee willen doen.